

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 2To/27/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5821010060
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Kurák
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:5821010060.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Kuráka a sudcov JUDr. Marcely Malatkej a JUDr. Eriky Bebčákovéj, na verejnom zasadnutí konanom 21. júna 2023 prejednal odvolanie podané prokurátorom a obžalovaným A. A. proti rozsudku Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 6T/16/2021 zo dňa 13.12.2022 a takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Tr. por. z r u š u j e rozsudok Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 6T/16/2021 z 13.12.2022 v časti - vo výroku o treste.

Na základe § 322 ods. 3 Tr. por.

obžalovaného A. A., nar. XX.X.XXXX v L., trvale bytom B. K.,
K. XXX/XX,

o d s u d z u j e :

Podľa § 149 ods. 2 Tr. zák., § 41 ods. 1 Tr. zák., § 38 ods. 3 Tr. zák., § 36 písm. j), k), l) Tr. zák., § 37 písm. h) Tr. zák. na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák., § 50 ods. 1 Tr. zák. obžalovanému výkon trestu odňatia slobody podmienene o d k l a d á a u r č u j e mu skúšobnú dobu 3 (tri) roky.

Podľa § 61 ods. 1, 2 Tr. zák., § 38 ods. 3 Tr. zák., § 36 písm. j), k), l) Tr. zák., § 37 písm. h) Tr. zák. obžalovanému u k l a d á trest zákazu činnosti vodiča, t.j. zákaz viesť akékoľvek motorové vozidlá vo výmere 3 (tri) roky.

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie prokurátora z a m i e t a , pretože nie je dôvodné.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 6T/16/2021 zo dňa 13.12.2022 bol obžalovanému A. A., nar. XX.X.XXXX, pri nezmenenom výroku o vine rozsudku Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 6T/16/2021 zo dňa 10.8.2021, podľa § 149 ods. 2 Tr. zák., § 41 ods. 1 Tr. zák., § 38 ods. 3 Tr. zák., § 36 písm. h) Tr. zák., § 36 písm. j), k), l) Tr. zák. uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. súd obžalovaného zaradil na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 61 ods. 1, 2 Tr. zák. súd uložil obžalovanému trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu vo výmere 5 (päť) rokov.

Citovaný rozsudok nenadobudol právoplatnosť, pretože bol napadnutý odvolaním prokurátora a obžalovaného.

Prokurátor podané odvolanie odôvodnil svojim písomným podaním z 3.2.2023 (č.l. 788-789 spisu). Uložený trest odňatia slobody rozsudkom súdu prvého stupňa označil za neprimerane mierny. Zvýraznil tú skutočnosť, že konaním obžalovaného bol spáchaný nenapraviteľný a najvážnejší následok spočívajúci v usmrtení poškodenej. Poukázal aj na tú skutočnosť, že stíhaný trestný čin mal byť spáchaný závažnejším spôsobom konania podľa § 138 písm. h) Tr. zák. V tejto súvislosti odkázal aj na dôvody predchádzajúceho rozhodnutia krajského súdu. Prokurátor spochybnil priznanie poľahčujúcej okolnosti pri ukladaní trestu podľa § 36 písm. l) Tr. zák. Obžalovaný mal dôvody vzniku dopravnej nehody bagatelizovať s tým, že poukazoval na spoluzavinenie poškodeného. Ďalej sa zaoberal trestnou sadzbou prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 2 Tr. zák. v súvislosti so zistenou poľahčujúcou okolnosťou. Trest zákazu činnosti bol podľa názoru prokurátora uložený ako neprimerane mierny. Zvýraznil okolnosti stíhaného trestného činu.

Navrhol preto, aby krajský súd napadnutý rozsudok okresného súdu zrušil podľa § 321 ods. 1 písm. e) Tr. por. a pri nezmenenom výroku o vine obžalovanému uložil úhrnný trest odňatia slobody v strednom pásme zákonom ustanovenej trestnej sadzby s jeho nepodmienečným výkonom v ústave na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá navrhol obžalovanému uložiť v hornom pásme zákonnej sadzby.

Obžalovaný podané odvolanie odôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Mgr. Jaroslava Plunára (č.l. 796-799 spisu), ako aj obhajcu JUDr. Petra Kubinu (č.l. 808-811, 853-863 spisu).

Obhajca obžalovaného JUDr. Mgr. Jaroslav Plunár v odôvodnení odvolania uviedol:

„Dňa 13.12.2022 som na hlavnom pojednávaní ústne podal odvolanie proti rozsudku Okresného súdu Námestovo sp. zn. 6T/16/2021-783.

Písomné vyhotovenie rozsudku bolo obhajcovi doručené dňa 30.01.2023.

Podľa ustanovenia § 311 ods. 1 Trestného poriadku týmto zasielam súdu písomne odôvodnené odvolanie proti rozsudku 6T/16/2021.

Na hlavnom pojednávaní dňa 13.12.2022 Okresný súd Námestovo uznal obžalovaného A. A., nar. XX.XX.XXXX v L., trvalé bytom B. K. XXX, ženatý, za vinného, že sa dopustil prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písm. h) Trestného zákona a prečinu ublíženie na zdraví podľa § 158 Trestného zákona za čo ho odsúdil:

podľa § 149 ods. 2 Trestného zákona, § 41 ods. 1 Tr. zákona, § 36 písm. j), k), l), § 37 písm. h) Tr. zákona § 38 ods. 3 Tr. zákona na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky. Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zákona obžalovanému výkon trestu odňatia slobody podmiennečne odložil, podľa § 50 ods. 1 Tr. Zákona určil skúšobnú dobu vo výmere 2 (dva) roky.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zákona na výkon trestu odňatia slobody obžalovaného zaraduje do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 61 ods. 1, 2 Tr. zákona ukladá trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlo akéhokoľvek druhu vo výmere 5 (päť) rokov.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Námestovo pod sp. zn. Pv 258/20/5507-32 podal dňa 12.03.2021 obžalobu na A. A. na Okresný súd Námestovo pre prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, 2 písm. a) Tr. zákona a iné.

Okresný súd nariadil a vykonal hlavné pojednávanie dňa 10.08.2021, na hlavnom pojednávaní podľa § 2578 ods. 7 Tr. poriadku prijal vyhlásenie obžalovaného o vine a podľa § 258 ods. 8 Tr. poriadku vyhlásil, že dokazovanie v rozsahu, v akom obžalovaný priznal spáchanie skutku sa nevykoná a vykonajú sa dôkazy súvisiace s výrokom o treste a výrokom o náhrade škody.

Následne súd na hlavnom pojednávaní vyniesol rozsudok, č.k. 6T/16/2021-504, ktorým bol obžalovaný uznaný vinným z usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písm. h) Tr. zákona a prečinu ublíženie na zdraví podľa § 158 Tr. zákona. Za to mu uložil úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 20 mesiacov, obžalovaného zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia, uložil trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlo akéhokoľvek druhu vo výmere 4 roky.

Podľa § 288 ods. 1 Tr. poriadku poškodených J. A., A. A., A. A. a J. A. odkázal s nárokom na náhradu škody na civilný proces.

Proti tomuto rozsudku podali odvolanie prokurátor, obžalovaný aj poškodení,

Na základe podaného odvolania Krajský súd v Žiline uznesením sp. zn. 1To/78/2021 zo dňa 17.05.2022 rozsudok Okresného súdu Námestovo sp. zn. 6T/16/2021 zo dňa 10.08.2021 zrušil vo výroku o treste a vo výroku o náhrade škody a vec mu vrátil aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. Odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil, že sa nestotožnil s právnymi úvahami okresného súdu, ktoré sa týkali výroku o náhrade škody a sčasti aj výroku o uloženom treste.

Stotožnil sa s priznaním poľahčujúcich okolností na strane obžalovaného podľa § 36 písm. j), písm. l) Trestného zákona a z toho dôvodu bolo správne aplikované pri ukladaní trestu ustanovenie § 38 ods. 3 Tr. zákona. Uložený trest odňatia slobody však odvolací súd v zhode s názorom prokurátora prezentovaným v podanom odvolaní vyhodnotil ako neprimerane mierny.

Zdôraznil, že protiprávnym konaním obžalovaného mal byť spáchaný nenapraviteľný a najzávažnejší následok spočívajúci v usmrtení poškodenej.

Odvolací súd konštatoval, že pri ukladaní trestu je potrebné brať do úvahy všetky okolnosti prípadu, a to najmä tú skutočnosť, že trestný čin by mal byť spáchaný závažnejším spôsobom konania uvedeným v § 138 písm. h) Tr. zákona. Uložené tresty nezohľadnili základné zásady platné pre ukládanie trestov, definované v ustanovení § 34 Tr. zákona. Podľa názoru odvolacieho súdu obžalovaný urobil vyhlásenie vo vedenom trestom stíhaní urobil vyhlásenie o vine v zmysle ustanovenia § 257 Tr. poriadku najmä pod ťarchou výsledkov vykonaného dokazovania. Z toho dôvodu musí súd citlivo zvážiť aplikáciou ustanovenia § 39 Tr. zákona o mimoriadnom znížení trestu. Postup spočívajúci v mimoriadnom znížení trestu podľa § 39 ods. 2 písm., d), ods. 4 Tr. zákona nie je možné v rozhodovacom procese súdu používať formálne a automaticky. Postup pri mimoriadnom znížení trestu musí byť riadnym spôsobom odôvodnený. Odvolací súd zdôraznil, že obžalovaný bol stíhaný za dva trestné činy a bol mu v zmysle ustanovenia § 41 Tr. zákona ukladaný trest úhrnný. Už táto skutočnosť spolu s nenapraviteľným následkom spočívajúcim v smrti poškodenej spochybňuje namietaný postup okresného súdu, ktorý použil pri ukladaní trestu § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zákona. Krajský súd sa stotožnil s námietkami prokurátora, ktorý namietal aj výšku uloženého trestu zákazu činnosti viesť vozidlá akéhokoľvek druhu. Aj tento vyhodnotil súd ako neprimerane mierny, a to s ohľadom na spáchanie skutku.

Odvolací súd ďalej zistil, že výrok rozsudku, ktorým okresný súd odkázal poškodených s nárokom na náhradu škody na civilný proces, nezodpovedá stavu veci a zákonu. Odvolací súd nezistil dôvody, pre ktoré by mali byť poškodení odkázaní s nárokom na náhradu škody na civilný proces a dospel k záveru, že vo veci je potrebné o nárokoch poškodených rozhodnúť.

Keďže rozsudok okresného súdu sp. zn. 6T/16/2021 zo dňa 10.08.2021 nadobudol právoplatnosť vo výroku o vine, okresný súd v zmysle intencií odvolacieho súdu na hlavnom pojednávaní doplnil dokazovanie o výroku o treste a výroku o náhrade škody, a to čítaním listinných dôkazov.

Obžalovaný na hlavnom pojednávaní k osobným pomerom uviedol, že je ženatý, má dve maloleté deti. S manželkou majú dobré manželstvo, vlastní viacero firiem. Skutok, ktorý spáchal veľmi ľutuje, a želá si, aby mu poškodení dokázali odpustiť. Poškodeným sa na hlavnom pojednávaní opätovne ospravedlnil, požiadal o odpustenie a to aj vo svojej záverečnej reči.

Okresný súd na hlavnom pojednávaní dňa 13.12.2022 oboznámil obhajobou predložené lekárske správy ohľadom psychického zdravotného stavu obžalovaného. Výpisy z účtu o úhrade škody poškodeným, správy o osobe obžalovaného, vrátane výpisu z registra trestov a registra priestupkov.

Z oboznámených lekárskejších správ MUDr. A. X. bolo zistené, že obžalovaný absoljuje psychiatrické vyšetrenia, v súvislosti s afektívne úzkostnou poruchou ako dôsledok dopravnej nehody, trpí posttraumatickým syndrómom a je liečený medikamentózne.

Ďalej bolo zistené, že obžalovaný spolu s poškodenými osobami uzavreli dohodu o urovnaní práv, ktorú uzavreli titulom nároku na náhradu škody v celkovej výške 28.000 €, vzniknutej z porušenia povinností obžalovaného, ktoré vyplývajú z Trestného konania vedeného na Okresnom súde Námestovo pod sp. zn. 6T/16/2021. Zároveň boli oznámené výpisy z účtu o uhradenej škode v celkovej výške 28.000 €. Bola oboznámená zmluva o spolupráci, o finančnej pomoci obžalovaného vrátane darov obetiam násilných činov, čestné prehlásenie osôb znalých pomerov obžalovaného o tom, že žije usporiadaným rodinným životom s pozitívnym prínosom pre celú spoločnosť. Ďalej bol oboznámený odpis z registra trestov, obžalovaný v registri trestov nemá žiaden záznam a výpis z evidencie priestupkov, kde obžalovaný má dva záznamy za priestupky na úseku cestnej dopravy - oba priestupky za rýchlosť riešené v blokovom konaní, a to 05.06.2019 pokuta 20 € a dňa 19.02.2020 pokuta 10 €.

Podľa § 277 ods. 2 Tr. poriadku odmietol súd návrhy obhajoby na doplnenie dokazovania a to prečítaním znaleckého posudku z odboru cestná doprava č. 76/2022 a vylúčením znalca Ing. Ján

Rabčana z dôvodu, že tieto návrhy smerovali k dokazovaniu ohľadom skutkových okolností, ku ktorým obžalovaný na hlavnom pojednávaní dňa 10.08.2021 urobil vyhlásenie o vine, zo súdeného skutku už bol právoplatne odsúdený a dokazovanie už bolo vykonávané len k výroku o treste, keďže obžalovaný po rozhodnutí prvostupňovým súdom o jeho vine, škodu poškodeným v celom rozsahu uhradil a poškodení sa prostredníctvom splnomocnenca na hlavnom pojednávaní dňa 13.12.2022 vyjadrili, že voči obžalovanému s\ už neuplatňujú žiadne nároky na náhradu škody.

Na hlavnom pojednávaní dňa 13.12.2022 predložila obhajoba súdu Dohodu o vysporiadaní práv a nárokov, ktoré vznikli medzi obvineným a poškodenými na základe konania na Okresnom súde Námestovo sp.zn. 6T /16/20201. Z dohody vyplynulo že obvinený uhradil všetky nároky poškodených, ktoré si v adhéznom konaní v rámci uvedeného konania uplatnili a to v ich úplnom rozsahu. Túto skutočnosť potvrdili aj poškodení resp. ich právny zástupca, ktorý túto skutočnosť potvrdil súdu, keďže účet právneho zástupcu bol na poukázanie sumy 28.000 € použitý. Na tomto základe súd konanie podľa stanoviska odvolacieho súdu vyjadreného v uznesení sp.zn. 1To/78/2021 zo dňa 17.05.2022 v časti výroku o náhrady škody nevykonával.

Konaním obvineného, kedy došlo k úplnému uznania výšky náhrady škody a jej dobrovoľnému nahradeniu však tento získal ďalšiu poľahčujúcu okolnosť a to podľa § 36 písm. k) Tr. poriadku, čo konštatoval aj okresný súd.

Okresný súd vyslovene uvádza, že pri rozhodovaní o výmere trestu považoval za významné poukázať na závery znalca Ing. Jána Rabčana z odboru cestná doprava, ktorý v znaleckom posudku č. 35/2020 konštatoval, že k dopravnej nehode došlo tak, že obžalovaný prešiel celým svojim vozidlom do protismerného jazdného pruhu, v mieste zrážky malo jeho vozidlo rýchlosť 100 km/hod, najvyššia dovolená rýchlosť na danom úseku je 90 km/hod, a prednou časťou vozidla narazil do prednej časti vozidla Suzuki SX4, ktoré viedol J. A.. Technickou príčinou vzniku nehody bola nesprávna technika jazdy obžalovaného, ktorý začal zrýchľovať vozidlo až na rýchlosť 100 km/hod, pričom počas zrýchľovania prešiel s vozidlom do protismeru. Vodič vozidla Suzuki nemal možnosť nehode zabrániť.

Znalecký posudok, na ktorý okresný súd poukazuje ako na významný pre jeho rozhodnutie bol vypracovaný v prípravnom konaní. Po tom, ako si obžalovaný zvolil pre svoju obhajobu nových obhajcov bol znalecký posudok č. 35/2020 analyzovaný a boli zistené viaceré pochybenia znalca Ing. Jána Rabčana, ktoré žiaľ konštatoval v posudku a ktoré neboli podrobené konfrontácií resp, overovaniu. Prvostupňový súd však tieto odborné závery znalca prevzal a zároveň na ne aj poukázal ako na „významné“ pri svojom rozhodovaní.

Obhajoba na hlavnom pojednávaní dňa 13.12.2022 oznámila súdu, že tieto vady posudku zistila a navrhla súdu ich odstrániť. Už skôr ako dôkaz o svojich tvrdeniach a zistených rozporoch predložila okresnému súdu znalecký posudok č. 76/2022 znalca v odbore Doprava cestná Ing. Marcel Janco zo dňa 09.10.2022.

Okresný súd však takýto postup zamietol. Aplikoval pri tom ustanovenie § 277 ods. 2 Tr. poriadku. Podľa názoru obhajoby nesprávne.

Obhajoba uznáva, že na hlavnom pojednávaní dňa 10.08.2021 podľa § 257 ods. 7 Tr. poriadku prijal vyhlásenie obžalovaného o vine a podľa § 258 ods. 8 Tr. poriadku vyhlásil, že dokazovanie v rozsahu, v akom obžalovaný priznal spáchanie skutku sa nevykoná a vykonajú sa dôkazy súvisiace s výrokom o treste a výrokom o náhrade škody.

Obhajoba v tomto štádiu konania mala návrh na doplnenie dokazovania ako dodatočný návrh, pretože návrh smeroval na dokázanie skutočností podstatných pre rozhodnutie. Toto obhajoba aj patrične odôvodnila.

Odzneli záverečné reči, v ktorých obhajoba poukázala na výsledky znaleckého skúmania zosumarizované v znaleckom posudku Ing. Marcela Janca č. 76/2022. Obhajoba pritom poukazovala na ustanovenie § 276 ods. 1 Tr. poriadku.

Súd napriek tomu konštatoval, že obžalovaný sa vyhlásením podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. poriadku vzdal práva na verejný proces a tiež sa vzdal práva podania riadneho opravného prostriedku pri výroku, ktorým bol uznaný vinným neaplikoval postup podľa § 39 ods. 2 písm. d), ods, 4 Trestného zákona.

Tu obhajoba poukazuje na stanovisko Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uverejnené v R 44/2017 ako zjednotenie v otázke možnosti/nemožnosti priznania poľahčujúcich okolností podľa § 36 písm. n) a písm. l) Trestného zákona v prípade prijatia vyhlásenia obžalovaného o uznaní viny podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. poriadku. Poľahčujúca okolnosť podľa § 36 písm. 1/ Trestného zákona predpokladá okrem priznania sa páchatel'a aj úprimné oľutovanie trestného činu. Či k takému oľutovaniu došlo, je potrebné posúdiť podľa konkrétnych okolností prípadu, vrátane procesných prejavov páchatel'a (procesné ako obžalovaného) po prijatí vyhlásenia o uznaní viny podľa § 257 ods. 1 písm. b/, c/ Trestného poriadku

(najmä pri využití práva záverečnej reči a posledného slova). Obžalovaný A. A. tak v priebehu hlavného pojednávania

a nakoniec aj vo svojej záverečnej reči urobil a súd jeho úprimné oľutovanie spáchaných skutkov prijal. Ak možno páchatelovi trestného činu pri uzavretí a schválení dohody o vlně a treste mimoriadne znížiť trest podľa § 39 ods. 1 písm. d/, ods. 4 Trestného zákona, teda v situácii vopred dohodnutého trestu, možno (teda nie obligatórne) naposledy označené ustanovenie per analógiám a pri použití argumentu a *minor ad maior* (od menšieho k väčšiemu) použiť aj v prípade uznania viny podľa § 257 ods. 1 písm. b/, c/ Trestného poriadku (po prijatí takého vyhlásenia súdom), keďže páchatel (procesné ako obžalovaný) neodvolateľne prijal všetky právne účinky uznania viny (dokonca) bez toho, aby bolo akýmkoľvek spôsobom predznamenané rozhodnutie súdu o druhu a výške uloženého trestu.

Prvostupňový súd opätovne zdôraznil, že pri určovaní druhu a výmery trestu bolo rozhodujúcim, že technickou príčinou vzniku nehody bolo výlučne nesprávna technika jazdy obžalovaného, ktorý začal zrýchľovať vozidlo až na rýchlosť 100 km/hod, pričom počas zrýchľovania prešiel s vozidlom do protismeru, kde došlo k čelnej zrážke s vozidlom Suzuki. Obžalovaný tak spôsobil nehodu výlučne svojim zavinením. S poukazom na uvedené možno konštatovať, že zákonom vymedzené kritéria na dosiahnutie účelu trestu tak individuálnej ak aj generálnej prevencie, môžu byť splnené iba uložením nepodmienečného trestu obžalovanému spolu so zákazom činnosti, ktoré okrem prevýchovy obžalovaného môžu veľmi výrazne ovplyvniť aj ostatných vodičov, aby sa dôslednejšie plnili svoje povinnosti vodičov a správali sa na cestách disciplinovane.

Na obrázku č. 16 str. 35 znaleckého posudku, vozidlo Camaro nezrýchľovalo už cca 55m pred koncom obce Oravský Biely Potok a v danom mieste sa pohybovalo rýchlosťou cca 90 km/h (vodič Peugeot 206 uviedol že Camaro išlo asi 70 km/h) - rýchlosť cca 90 km/h nekorešponduje s výpoveďami (ani s výpoveďou motocyklistu-Honda). Nie je vôbec jasné z akého dôvodu ju tam znalec Rabčan uviedol. Povinnosťou znalca je predsa zaoberať sa informáciami uvedenými v spisovom materiály pokiaľ sú technicky prijateľné. Predpokladáme, že výpovede vodiča Peugeot 206 a motocyklistu Honda ako aj vodiča Camaro boli súčasťou materiálu poskytnutého znalcovi. Nie je teda jasné prečo to znalec Rabčan vo svojom posudku ignoroval. Na strane 65 znalec Rabčan uvažoval s brzdením Camara nevedno prečo iba brzdenie zadnej nápravy a to cca 80% a prednej vôbec. Pritom nikde nie je uvedené, že vodič Camara vôbec brzdil. Z toho vyplývajú aj rýchlosti v meraných úsekoch napr. str. 69 úseky Camaro $t=-7,69s$ $v=89,2$ km/h, a Suzuki $t=-7,65s$ $v=68,9$ km/h. V danom okamihu sa motocykel pohyboval o cca 20,3 km/h pomalšie ako Camaro. To však úplne nekorešponduje s výpoveďami motocyklistu Honda ani vodiča Camaro/ lebo obaja mali obehnúť vozidlo Peugeot 206 rýchlosťou cca 70 km/h citujem z výpovede... ho to vozidlo spolu s motocyklom obehlo asi v 70 km rýchlosti... Vodič Peugeot 206 vo výpovedi mimo iné uviedol: Na otázku vyšetrovateľa: Viete uviesť, akou rýchlosťou išiel vodič Camara tesne pred zrážkou? Odpovedal: „To neviem odhadnúť. Možno išiel nejakou deväťdesiatkou, ale to je len hrubý odhad.“ S touto časťou výpovede sa znalec Rabčan vôbec nezaoberal.

Z posudku, ktorý súd nevzal v úvahu je jednoznačne stanovené, že rýchlosť vozidla Camaro bola v čase zrážky asi 90,2 km/hod. Tieto skutočnosti vôbec nekorešpondujú s výpoveďou vodiča motocykla Honda, ktorý uvádza, že mal na tachometri okolo 95 km/h a od Camara sa vzdaloval. Ale ako sa mohol vzdalovať, keď znalec Rabčan zistil, že Camaro malo ísť rýchlosťou 100 km/hod.? Rýchlosť vozidla Suzuki nekorešponduje s výpoveďou vodiča Suzuki, ktorý uviedol rýchlosť vozidla do 80 km/h a v znaleckom posudku znalca Rabčana je iba 56 km/h. Tieto dôkazy boli vyprodukované v priebehu hlavného pojednávania pred okresným súdom a teda súd by mal na ne prihliadnúť logicky sa s nimi vysporiadať. Podľa vyššie citovanej úvahy prvostupňového súdu pri ukladaní trestu to však súd evidentne neurobil.

Už táto samotná skutočnosť podľa obhajoby je dôvodom na postup podľa ustanovenia § 394 ods. 1 Tr. poriadku. Obnova konania je však možná len vo veciach ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu, alebo vzhľadom na ktoré upustenie od potrestania alebo upustenie od uloženia súhrnného trestu by bolo v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo by bolo v zrejmom rozpore s účelom trestu.

Obhajobou namietané skutočnosti sú však známe súdu už v konaní pred súdom prvej inštancie a podľa názoru obhajoby nie je možné ich opomínať tvrdením, že obžalovaný poskytol znalecký posudok súdu po tom, ako urobil vyhlásenie o vine a súd jeho vyhlásenie prijal. Samotný obžalovaný svoju vinu vôbec nespochybňuje. Spochybňuje však trest, ktorý mu bol uložený a to jeho výšku.

Prvostupňový súd zistil priaznivú prognózu prevýchovy obžalovaného a konštatoval ju aj v rozsudku.

Obžalovaný nebol doposiaľ nikdy súdne trestaný ani trestne stíhaný. Hlavné pojednávanie preukázalo, že obžalovaný žije bezúhonným spôsobom života (§ 36 písm. j) Tr. zákona). Z uvedeného vyplýva, že skutok, ktorý spáchal bol len excesom v jeho doterajšom občianskom živote. Svojimi vyjadreniami ale najmä postojom k spáchanému skutku, teda, že ku spáchaniu skutku sa priznal, jeho spáchanie úprimne oľutoval (§ 36 písm. l/ Tr. zákona) a nakoniec dobrovoľne nahradil spôsobenú škodu § 36 písm. k/ Tr. zákona) je zrejmé, že obžalovaný si je vedomý závažnosti následkov svojho konania, nakoniec z toho pramenia aj konštatované psychické poruchy ktoré si medikamentózne pod dohľadom lekára lieči.

Pri posudzovaní skutku prvostupňovým súdom došlo k tomu, že súd zistil jedinú priťažujúcu okolnosť a aplikoval ustanovenie § 38 písm. h) Tr. zákona - porušenie dôležitej povinnosti vyplývajúcej z páchatel'ovho zamestnania, postavenia alebo funkcie alebo uloženej mu podľa zákona, V danom prípade sa jedná o zákon č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke v znení neskorších zmien a doplnkov Zároveň treba uviesť, že súd zistil a konštatoval tri poľahčujúce okolnosti, a to podľa § 36 písm. i), písm. k) a písm. l) Tr. poriadku.

Obhajoba dáva do pozornosti odvolacieho súdu, že po tom, ako odvolací súd rozhodoval dňa 17.05.2022 a vydal uznesenie sp. zn. ITo/78/2021 došlo na hlavnom pojednávaní okresného súdu Námestovo k zmene pomeru poľahčujúcich a priťažujúcich okolností a to 3 poľahčujúce a jedna priťažujúca (3:1) oproti stavu pri vyhlásení rozsudku sp. zn. 6T/16/2021-504 zo dňa 10.08.2021, kedy okresný súd zistil a konštatoval pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností v pomere dva ku jednej (2:1). Túto skutočnosť okresný súd nevzal do úvahy.

Preukázané lekárske správy o jeho liečení dokazujú, že následky dopravnej nehody mali vplyv aj na jeho psychické zdravie. Obžalovaný sa začal angažovať na úseku pomoci obetiam násilných trestných činov a v charitatívnej činnosti.

Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Napriek tomu mu súd uložil úhrnný trest odňatia slobody na dolnej hranici trestnej sadzby trestného činu, ktorý bol z trestných činov, ktoré obžalovaný spáchal najprisnejšie trestný. Súd pritom nepoužil aplikáciu ustanovenia § 39 Trestného zákona o mimoriadnom znížení trestu. Podľa názoru obhajoby boli na to, aby súd postupoval pri ukladaní trestu postupom podľa § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zákona splnené všetky zákonné podmienky. Do pozornosti odvolacieho súdu dávam judikát (V 11/1987) ťažký dôsledok spôsobenej dopravnej nehody (smrť poškodeného) zavinený z nedbanlivosti sám o sebe nevylučuje možnosť použitia ustanovenia § 38 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, pokiaľ aj ďalšie okolnosti charakterizujúce skutok a osobu páchatel'a znižujú stupeň spoločenskej nebezpečnosti spáchaného trestného činu.

Odvolávať sa v zdôvodnení rozsudku (uznesenia odvolacieho súdu) na právny názor prokurátora, ktorý namietal uloženie trestu podľa vyššie uvedených ustanovení nie je správne. Prokurátor vykonávajúci dozor v prípravnom konaní sám iniciatívne navrhoval vtedy obvinenému trest odňatia slobody v trvaní dvadsať mesiacov. Zmena postoja prokurátora nie je ničím zdôvodnená. Tvrdenie, že obžalovaný zmenil svoje správanie pod tlakom dôkazov nie je taktiež ničím podložené. Obžalovaný nielen že spáchanie skutku oľutoval, priznal a súd takéto vyjadrenie obžalovaného prijal ale sám a spontánne nahradil spôsobenú škodu, ktorú si uplatnili poškodení bez ďalšieho jej preukazovania či exaktného skúmania. Na pochybnosti v toto kontexte konania obžalovaného nie sú vôbec dôvody. Jeho konanie bolo úprimné a jasne formulované. Bez akýchkoľvek postranných úmyslov.

Prokurátor v sťažnosti nijako nezdôvodňuje ale naopak nepovšimnuté obchádza skutočnosť, že konkrétne Okresná prokuratúra v Námestove vo viacerých prípadoch podaných obžalôb v obdobných skutkoch navrhovala trest podmienene odložiť, Postup orgánu verejnej moci musí byť predvídateľný a v skutkovo obdobných veciach by nemal rozhodovať rozdielne. Obžaloby prokuratúre, ktoré má obhajoba na mysli sú iste v pozornosti odvolacieho súdu, ktorý o nich častokrát rozhodoval a potvrdzoval ich ako správne.

V súlade s princípom právnej istoty a predvídateľnosti súdneho rozhodnutia dáva obhajoba: do pozornosti odvolacieho súdu napríklad konania sp.zn. 6T/146/2014, 6T/74/2018, 6T/81/2018, teda toho istého senátu 6T Okresného súdu Námestovo, ktorými bol výkon uloženého trestu v obdobných skutkoch podmienene odložený.

Zároveň oboznamuje aj s niektorými rozsudkami Krajského súdu v Žiline, ako odvolacieho súdu, sp.zn. 3To/6/2019, 1To/94/2018, 1To/54/2016, ktorými odvolací súd potvrdil výkon uloženého trestu s podmienene odložením.

Bolo už uvedené, že dve maloleté deti ako aj manželka, ktorá je na rodičovskej dovolenke sú ekonomicky plne závislé na starostlivosti obžalovaného. V prípade, že by súd uložil obžalovanému nepodmienečný

trest odňatia slobody, je jednoznačné, že životná úroveň detí a ich matky sa výrazne zníži. Táto skutočnosť je v rozpore s účelom trestnú, kde nie je žiaduce, aby uložený trest akýmkoľvek spôsobom postihol aj iné osoby (rodinu obžalovaného). V danom prípade možno konštatovať, že by sa jednalo a významný zásah do životnej a sociálnej úrovne maloletých detí a ich matky tak ako to uvádza ustanovenie § 34 ods. 3 Tr. zákona teda trest má postihovať iba páchatel'a, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

Podľa § 311 ods. 1 Tr. poriadku odvolanie smeruje proti nejasnostiam v niektorých skutkových zisteniach ale hlavne výroku o treste.

Obžalovaný A. A. žiada odvolací súd, aby napadnutý rozsudok podľa § 321 ods. 1 písm. b), písm. e) Tr. poriadku zrušil.“

JUDr. Peter Kubina v odôvodnení odvolania obžalovaného uviedol:

„1. Na hlavnom pojednávaní pred prvostupňovým súdom obžalovaný v rámci dokazovania navrhol, aby súd pripustil a vykonal aj nový znalecký posudok č. 76/2022 vyhotovený znalcom Ing. Marcelom Jancom (ďalej len „Nový ZP“). Závery Nového ZP sú totiž v rozpore so znaleckým posudkom č. 35/2020 vykonaným a predloženým na pôvodnom hlavnom pojednávaní zo strany znalca Ing. Jána Rabčana (ďalej len „Pôvodný ZP“).

2. Vzhľadom na odlišné závery Nového ZP obžalovaný pred hlavným pojednávaním taktiež navrhol, aby prvostupňový súd vykonal dokazovanie aj formou výsluchu pôvodného znalca Ing. Jána Rabčana, a to práve za účelom odstránenia rozporov medzi predloženými znaleckými posudkami. Správne posúdenie záverov Nového ZP a odstránenie rozporov s Pôvodným ZP (prípadne preskúmanie týchto znaleckých posudkov znaleckým ústavom podľa § 147 Trestného poriadku, pokiaľ by to bolo potrebné na definitívne ustálenie príslušných skutkových zistení) má zásadný význam pre tunajšie trestné konanie, nakoľko popisuje iný mechanizmus spáchania skutku, ako aj okolnosti, ktoré predchádzali spáchaniu tohto skutku. Nový ZP taktiež dokazuje, že obžalovaný v čase nehody išiel podstatne nižšou rýchlosťou, ako to bolo konštatované v Rozsudku, resp. údajne uvedené v Pôvodnom ZP.

3. Prvostupňový súd však v rámci hlavného pojednávania nepripustil vykonanie Nového ZP ako dôkazu, nakoľko mal za to, že ide do dôkaz, ktorého vykonanie smeruje len k dokazovaniu skutkových okolností vzťahujúcich sa k vine obžalovaného (obžalovaný urobil vyhlásenie o vine), nie k rozhodovaniu o výške trestu obžalovaného. Tento záver je však nezlučiteľný s odôvodnením Rozsudku prvostupňového súdu v otázke výšky trestu, a preto s ním nie je možné súhlasiť.

4. Skutočnosti potvrdené Novým ZP sú zásadného charakteru aj vo vzťahu k rozhodovaniu o druhu a konkrétnej výške trestu. Sám prvostupňový súd v Rozsudku totiž konštatoval (str. 5), že pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu je potrebné posúdiť „všetky okolnosti skutkového charakteru v prejednávanej veci“ a následne explicitne poukázal na závery znalca Ing. Jána Rabčana a jeho Pôvodný ZP, pričom sa odvolal práve na to, že „v mieste zrážky malo jeho (pozn. obžalovaného) vozidlo rýchlosť 100 km/hod.“ resp. že „počas zrýchľovania prešiel s vozidlom to protismeru“.

5. Ak teda prvostupňový súd v rámci rozhodovania o druhu a výmere trestu konštatuje, že prihliadal práve na skutkové okolnosti a závery vyplývajúce z Pôvodného ZP, ako je možné, že pri predložení Nového ZP konštatoval, že závery v ňom obsiahnuté nemajú žiadny význam pre rozhodovanie o druhu a výmere trestu? Pokiaľ považoval prvostupňový súd pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu za potrebné zohľadniť všetky okolnosti skutkového charakteru (s čím sa stotožňujeme) a poukázal v tejto súvislosti na závery Pôvodného ZP, potom nebolo prípustné odmietnuť vykonanie a zohľadnenie záverov Nového ZP na ten istý účel.

6. Predmet oboch znaleckých posudkov bol totožný. Táto konštatácia prvostupňového súdu a následné odmietnutie vykonania Nového ZP ako dôkazu na hlavnom pojednávaní je tak v priamom rozpore s odôvodnením Rozsudku.

7. Závery Nového ZP majú zásadný význam pre tunajšie trestné konanie, nakoľko konštatujú, že obžalovaný v čase nehody nešiel rýchlosťou 100 km/h ako to nesprávne uvádza prvostupňový súd. Tu je nutné pripomenúť aj to, že ani z Pôvodného ZP nevyplýva jednoznačný záver, že obžalovaný v čase nehody išiel rýchlosťou 100 km/h, nakoľko ani znalec Ing. Rabčan nevedel uviesť presnú rýchlosť. Doslovná konštatácia záveru z Pôvodného ZP je, že „vozidlo malo v čase nehody rýchlosť cca 100 km/h ...“ Takže aj táto konštatácia uvedená v Rozsudku je nesprávna a v takomto prípade sa musí uplatniť zásada in dubio pro reo.

8. Nový ZP však konštatuje, že v čase 0,5s pred zrážkou a v čase samotnej zrážky bola maximálna rýchlosť vozidla obžalovaného 91,3 km/h. V úseku, kde je maximálna povolená rýchlosť 90 km/h, teda obžalovaný viedol svoje motorové vozidlo maximálnou rýchlosťou 91,3 km/h, čo znamená prekročenie

maximálnej dovolenej rýchlosti o 1,3 km/h a nie o 10 km/h, ako to konštatuje v Rozsudku prvostupňový súd. Pritom prvostupňový súd v Rozsudku explicitne uvádza aj to, že „pri ukladaní trestu prihliadal na nesporne preukázanú skutočnosť, že dopravnú nehodu zavinil výlučne obžalovaný, a to svojou rýchlou jazdou ...“. V tejto súvislosti považujeme za potrebné poukázať na to, že odchýlka merania laserových radarov RAMER 7 bežne používaných na meranie rýchlosti v cestnej premávke je +/- 3%.¹ Prekročenie maximálnej rýchlosti 90 km/h o 1,3 km/h znamená prekročenie o +1,4%, čo o vyše polovicu menej ako odchýlka merania radaru. Prakticky to znamená, že ak by obžalovaný bol pri tejto rýchlosti zameraný radarom, nemohlo by to byť vyhodnotené ako prekročenie maximálnej povolenej rýchlosti. Je preto už na prvý pohľad vylúčené, aby rýchlosť 91,3 km/h na úseku s maximálnou povolenou rýchlosťou 90 km/h mohla byť výlučnou príčinou predmetnej dopravnej nehody.

9. Závery, ktoré vyplývajú z Nového ZP, tak celkom nepochybné majú význam aj pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu, ktorý bol obžalovanému uložený. Odmietnutím jeho vykonania ako dôkazu na hlavnom pojednávaní tak prvostupňový súd porušil právo obžalovaného na obhajobu a nevyhnutne aj dospel k nesprávnym skutkovým záverom podstatným pre rozhodnutie o druhu a výmere trestu. Už len uvedené pochybenie samo osebe zakladá nezákonnosť Rozsudku.

10. Nad rámec uvedeného Nový ZP uvádza aj celý rad ďalších skutočností, ktoré boli nesprávne vyhodnotené v Pôvodnom ZP. Nový ZP napríklad na strane 58 explicitne konštatuje, že zo zdokumentovaných trasologických stôp došlo aj k nesprávnemu určeniu konkrétneho miesta zrážky a následného dejového priebehu dopravnej nehody. Rovnako je nesprávne aj konštatovanie prvostupňového súdu, že obžalovaný počas zrýchľovania prešiel do protismeru, čo vyústilo do zrážky s vozidlom poškodených. Za jednoznačnú príčinu nehody bol aj v Pôvodnom ZP aj v Novom ZP určený šmyk vozidla v dôsledku ktorého sa vozidlo obžalovaného stalo neovládateľným a až následne prešlo do protismeru. Nie je teda správne ani konštatovanie prvostupňového súdu, že obžalovaný prešiel s vozidlom do protismeru v dôsledku zrýchľovania, keďže táto konštatácia nezodpovedá realite. Prvostupňový súd tak pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu vychádzal z nesprávnych a ničím nepodložených skutkových tvrdení, resp. zo skutkových tvrdení, ktoré sú v rozpore aj s už vykonanými dôkazmi.

11. S ohľadom na vyššie uvedené tak máme jednoznačne za to, že ak sa prvostupňový súd priamo v Rozsudku odvoláva na závery Pôvodného ZP (aj keď teda nesprávne, keďže nekonštatuje presne to, čo je uvedené v Pôvodnom ZP) a aj od tam uvedených skutkových okolností odvodzuje následne druh a výmeru trestu, ktorý bol uložený, tak na hlavnom pojednávaní mal byť súdom pripustený a vykonaný ako dôkaz aj Nový ZP. Jeho vykonanie a prípadná konfrontácia so závermi uvedenými v Pôvodnom ZP tak mohli mať zásadný význam aj pri určovaní konkrétneho druhu a výmery trestu, ktorý bol obžalovanému uložený. Nie je tak pravda, že Nový ZP smeroval len k dokazovaniu ohľadne viny obžalovaného, ale mal zásadný význam aj pre rozhodovanie o treste obžalovaného z rovnakých dôvodov, z akých mal takýto význam Pôvodný ZP. Prvostupňový súd teda nemohol vykonanie Nového ZP odmietnuť. Ak by aj nesúhlasil s jeho závermi alebo mal o ich správnosti pochybnosť, mal ho vykonať a následne na preskúmanie oboch znaleckých posudkov pribrať znalecký ústav za účelom vypracovania kontrolného znaleckého posudku podľa § 147 ods. 1 Trestného poriadku.

12. Jednou zo základných zásade ukladania trestov podľa § 34 ods. 3 Trestného zákona je to, že „Trest má postihovať iba páchatel'a, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.“

13. Podľa § 34 ods. 4 Trestného zákona „Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, prítiažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.“

14. Je samozrejmé, že udelenie akéhokoľvek trestu v akejkolvek výmere bude mať dopad na rodinu obžalovaného a tieto následky nie je možné izolovať. O to je však dôležitejšie, aby súd pri rozhodovaní o konkrétnom treste vyvažoval tieto dva záujmy a dospel k takému riešeniu, ktoré zabezpečí riadnu nápravu obžalovaného ako páchatel'a trestného činu a zároveň v čo najmenšej miere bude negatívne vplývať na rodinu obžalovaného a jemu blízke osoby.

15. Tu treba zdôrazniť, že obžalovaný je ctihodný a bezúhonný občan, ktorý nikdy nespáchal žiadny trestný čin, vedie riadny a usporiadaný život. Venuje sa širokej charitatívnej činnosti, pomáha iným, pričom tejto činnosti sa venoval dlho predtým, než vôbec došlo k spáchaniu predmetného skutku. Je otcom dvoch maloletých detí, manželom a živiteľom rodiny. Jeho rodina je od neho závislá, a to nielen po finančnej stránke, ale aj po osobnej stránke, nakoľko maloleté dcéry majú vybudované silné citové väzby na osobu obžalovaného a jeho každodennú prítomnosť v domácnosti. V neposlednom rade je potrebné pripomenúť aj to, že obžalovaný je zamestnávateľom desiatok osôb, ktoré sú odkázané a závislé od jeho podnikateľskej činnosti.

16. Obžalovaný počas celého trestného konania pristupoval k veci s plnou vážnosťou, uvedomujúc si všetky následky, ktoré svojím konaním spôsobil, za tieto prevzal plnú zodpovednosť a urobil všetko pre to, aby odstránil všetky negatívne následky, ktoré sa odstrániť dali. Obžalovaný si však zároveň so sebou nesie doživotný kríž toho, čo spáchal a čo nedokáže zvrátiť ani tou najúprimnejšou ľútosťou. O tom, že obžalovanému ani dnes nie je jedno, čo spáchal svedčí aj množstvo predložených lekárskejších správ z odboru psychológie a psychiatrie, ktoré potvrdzujú, že do dnešného dňa trpí post-traumatickým syndrómom, máva úzkostné stavy, nespavosť a k bežnému fungovaniu je odkázaný na medikamentóznú liečbu a terapie. Ide pritom o stav obžalovaného, ktorý vznikol len a výlučne v spojení s predmetnou nehodou a ktorými netrpel nikdy predtým.

17. Obžalovaný teda viedol pred spáchaním daného skutku riadny a bezproblémový život bezúhonného občana. Uvedená neúmyselná nehoda je ojedinelým excesom z jeho doterajšieho usporiadaného života. Tento skutok tak neobrátil život naruby len poškodeným, ale aj samotnému obžalovanému a celej jeho rodine. Už len účasť na samotných súdnych pojednávaniach je pre obžalovaného traumatizujúcou skutočnosťou, čo taktiež vyplýva z predložených lekárskejších správ, ktoré mu dokonca neodporúčali ani len sa zúčastňovať súdnych pojednávani z obavy o zhoršenie jeho zdravotného stavu.

18. Obžalovaný si je plne vedomý všetkých následkov, ktoré spôsobil poškodeným a ktoré už nedokáže nikdy vziať späť ani plne zvrátiť. Jeho cieľom rozhodne nie je tieto následky akokoľvek zľahčovať alebo bagatelizovať. Určite nie. Na druhej strane je však potrebné uviesť aj to, že ani neprímeraným potrestaním samotného obžalovaného nedôjde k náprave týchto negatívnych následkov spôsobených poškodeným. Akokoľvek prísny trest bude obžalovanému udelený, nezvráti to následky, ktoré už nastali.

19. Uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody obžalovanému je podľa nášho názoru v rozpore s citovanou zásadou ukladania trestov podľa § 34 ods. 3 Trestného zákona. Uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody bude mať zásadné a vážne negatívne následky na maloleté dcéry obžalovaného, ktoré budú musieť byť po dlhú dobu úplne odlúčené od obžalovaného a jeho doterajšej každodennej prítomnosti doma. Ide pritom o veľmi vzácne a dôležité obdobie vývoja maloletých dcér obžalovaného (vo veku 6 a 4 roky), kedy si tieto budujú so svojím otcom vedomé citové väzby a prechádzajú prvou fázou budovania si osobnostných čŕt. Absencia otca v takejto dôležitej fáze dospievania maloletých ich môže negatívne poznačiť na celý život, resp. pretaviť sa do celoživotných negatívnych následkov maloletých.

20. Okrem uvedeného neprímerane negatívneho následku je potrebné taktiež zdôrazniť, že obžalovaný je živiteľ rodiny, ktorý zabezpečuje rodinu aj po hmotnej stránke. Výpadok jeho ekonomického prispievania do domácnosti, tak bude mať aj negatívne hmotné následky na maloleté dcéry obžalovaného a jeho manželky. Dôjde k výraznému zníženiu životného štandardu celej rodiny, čo sa taktiež môže pretaviť do dlhodobých negatívnych následkov na všetkých rodinných príslušníkoch obžalovaného.

21. V prípade uloženia nepodmienečného trestu odňatia slobody pre obžalovaného je veľká pravdepodobnosť, že obžalovaný bude nútený prepustiť desiatky svojich zamestnancov, nakoľko nebude schopný riadiť svoju podnikateľskú činnosť rovnako ako doteraz.

22. Vzhľadom na všetko vyššie uvedené tak máme za to, že uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody nebude mať žiadny pozitívny následok na samotného obžalovaného, za to celú radu tých negatívnych na celé jeho okolie. Uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody nezvráti negatívne následky, ktoré boli spôsobené poškodeným, ale za to prinesú celú radu negatívnych následkov pre rodinu, blízke osoby, ako aj zamestnancov obžalovaného.

23. Práve na minimalizovanie takýchto následkov slúži už spomínaná zásada ukladania trestov. Nie je preto zrejmé, prečo prvostupňový súd opomenul pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu obžalovaného prihliadnuť na túto zásadu a rozhodnúť v súlade s ňou. Prvostupňový súd v Rozsudku ani neuviedol ako sa vysporiadal so zásadami ukladania trestov podľa § 34 ods. 3 a 4 Trestného zákona, aj keď poukázal na to, že obžalovaný naozaj viedol riadny život, preukázal ľútosť, vynaložil snahu odstrániť následky atď. Skôr sa javí, že napriek konštatácii týchto skutočností, prvostupňový súd ich pri rozhodovaní o konkrétnom treste pre obžalovaného opomenul vziať do úvahy a reflektovať ich v Rozsudku pri určovaní druhu a výmere trestu.

24. Obžalovaný na hlavnom pojednávaní v rámci záverečnej reči obhajcu dokonca súdu aj ponúkol možnosť, aby mu bol uložený akýkoľvek trest v kombinácii s akýmkoľvek ochranným opatrením a v akejkoľvek výmere, pod podmienkou, že pôjde o podmiennečne uloženie trestu odňatia slobody, aby tak za jeho skutok nepykali jeho rodinní príslušníci. Ani s týmto návrhom obžalovaného sa však prvostupňový súd v Rozsudku vôbec nevysporiadal a úplne ho ignoroval.

25. Pritom platí, že ak aj prvostupňový súd bol viazaný názorom odvolacieho súdu tom, že pôvodne uložený trest obžalovaného bol neprímerane nízky a preto musí uložiť prísnejší trest, to nevylučuje uloženie prísnejšieho trestu obsahujúceho podmiennečný trest odňatia slobody. Prísnosť uloženého

trestu sa totiž neposudzuje izolovane, resp. len v kontexte uloženej výšky daného trestu. Prísnejší trest môže byť aj kombinácia viacerých trestov spolu s ochrannými opatreniami. Uloženie prísnejšieho trestu tak nesmie byť formalisticky vykladané len tak, že prvostupňový súd bol povinný uložiť rovnaké druhy trestov, ale vo vyššej výmere a výlučne nepodmienečne. Prvostupňový súd mohol uložiť obžalovanému aj takú kombináciu viacerých trestov, ktoré by v konečnom dôsledku boli ako celok pre obžalovaného prísnejšie. Ani toto však prvostupňový súd neurobil, pričom v Rozsudku ani nijako nezdôvodnil, prečo sa týmto návrhom obžalovaného ani len nezaoberal a ako ho posúdil v kontexte jeho finálneho rozhodnutia.

26. Vzhľadom na všetko vyššie uvedené tak máme za to, že uloženie nepodmienečného úhrnného trestu odňatia slobody vo výmere dvoch rokov, je v prípade obžalovaného neprimeraným trestom, ktorý je v rozpore so zásadami ukladania trestov ako ich ustanovuje Trestný zákon. Prvostupňový súd pritom v Rozsudku nijako bližšie neodôvodnil ako sa vysporiadal s návrhmi obžalovaného.

27. Bez ohľadu na ostatné procesné pochybenia v postupe prvostupňového sudu, uloženie neprimeraného trestu, ktorý je v rozpore s ustanoveniami Trestného zákona je predpokladom na zrušenie Rozsudku prvostupňového súdu podľa § 321 ods. 1 písm. d) a e) Trestného poriadku.

28. Funkcia individuálnej aj generálnej prevencie, ako aj sankčnej funkcie trestu, bude v prípade obžalovaného plne naplnená aj uložením trestu odňatia slobody s podmieneným odkladom. Už samotné následky obžalovaným spáchaného skutku a doživotné bremeno s tým spojené, ktoré si obžalovaný nesie a rovnako tak aj postoj obžalovaného k snahe odstrániť všetky odstrániteľné negatívne následky jeho konania, sú jednoznačným a dostatočným dôkazom toho, že v prípade obžalovaného nie je na jeho „prevýchovu“ potrebný nepodmienečný trest odňatia slobody. Nie je vôbec jasné k akej dodatočnej prevýchove obžalovaného by malo dôjsť v dôsledku nepodmienečného trestu odňatia slobody, ku ktorej už nedošlo alebo ku ktorej nemôže dôjsť aj uložením podmieneného trestu odňatia slobody.

29. Podľa konštantnej judikatúry pritom platí, že „Pri úvahe o podmienenom odklade výkonu trestu odňatia slobody podľa § 58 ods. 1 písm. a) TZ [teraz § 49 ods. 1 písm. a) TZ - pozn. autora] musí súd zhodnotiť všetky okolnosti týkajúce sa osoby páchatel'a, najmä jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, ako aj činu, ktorý obvinený spáchal, aby mohol urobiť odôvodnený záver, či sa účel trestu dosiahne aj bez jeho výkonu, alebo nie.“

30. Aj podľa odbornej literatúry platí, že „Jednoduché prejednanie trestnej veci pred súdom a hrozba výkonom trestu odňatia slobody môže byť dostatočná spravidla u páchatel'ov, u ktorých je spáchanie trestného činu ojedinelým vybočením z inak riadneho spôsobu života. Teda u osôb, ktoré aj bez sústavnej kontroly a pomoci zvonku s vysokou mierou pravdepodobnosti v budúcnosti budú viesť riadny život.“

31. V prípade obžalovaného sú splnené všetky zákonné podmienky podľa § 49 Trestného zákona na podmienené odloženie výkonu trestu odňatia slobody. Práve v prípade obžalovaného je viac ako zrejmé, že prejednávaný skutok je naozaj výnimočným excesom z jeho doterajšieho života, pričom jeho doterajší život, prostredie v ktorom žije a pracuje, ako aj okolnosti prípadu jasne preukazujú, že nepodmienečný výkon trestu odňatia slobody nie je v prípade obžalovaného nevyhnutný.

32. Podmienené odsúdenie vychádza z predpokladu, že už samo trestné stíhanie páchatel'a, negatívne zhodnotenie jeho osoby a činu rozsudkom, hrozba budúceho prípadného výkonu trestu, obmedzenie a podmienky týkajúce sa správania odsúdeného i prípadné výchovné pôsobenie toho, kto prevzal záruku za jeho nápravu, či vykonáva dohľad (ak bol uložený), môžu mať samy osebe z hľadiska individuálnej aj generálnej prevencie účinky, ktoré má inak len výkon uloženého trestu.

33. Podmienené odsúdenie je významnou alternatívou, ktorá by mala nahrádzať výkon trestu odňatia slobody. Je prejavom zásady humanity, pomocnej úlohy trestnej represie, má výchovný charakter a umožňuje individualizáciu v prístupe súdu k trestaniu páchatel'ov.

34. Ak aj prvostupňový súd vo svojom Rozsudku považuje nenapraviteľný následok na živote poškodenej za takú okolnosť, ktorá odôvodňuje nepodmienečný trest odňatia slobody, je potrebné poukázať na súdnu prax, podľa ktorej platí, že „Ťažký následok dopravnej nehody (smrť poškodeného) zavinený z nedbanlivosti, sám osebe nevyklučuje možnosť použitia ustanovenia § 49 ods. 1 písm. a) TZ, pokiaľ ďalšie okolnosti charakterizujúce skutok a osobu páchatel'a znižujú stupeň spoločenskej závažnosti spáchaného trestného činu“.

35. Pri posudzovaní jednotlivých okolností prípadu za ktorých bol spáchaný skutok taktiež platí, že „Pri úvahe, či okolnosti prípadu v konkrétnej veci vylučujú podmienený odklad výkonu trestu odňatia slobody, nemožno izolovane hodnotiť len jednu okolnosť, ktorá svedčí v neprospech obvineného, ale túto okolnosť treba posudzovať so všetkými ďalšími okolnosťami, ktoré charakterizujú spáchaný skutok.“, pričom „Ťažký následok dopravnej nehody (smrť poškodeného) zavinený z nedbanlivosti, sám osebe nevyklučuje možnosť použitia ustanovenia § 58 ods. 1 písm. a) TZ [teraz § 49 ods. 1 písm. a) TZ - pozn.

autora], pokiaľ ďalšie okolnosti charakterizujúce skutok a osobu páchatel'a znižujú stupeň spoločenskej nebezpečnosti spáchaného trestného činu (teraz stupeň závažnosti činu v zmysle § 34 ods. 4 TZ).“

36. V prípade obžalovaného tak sú naplnené všetky zákonné podmienky pre podmiennečné odloženie výkonu trestu odňatia slobody. V prípade skutku spáchaného obžalovaným totiž všetky okolnosti prípadu, ako aj prostredie v ktorom žije svedčia v prospech obžalovaného. Samozrejme, obžalovaný si plne uvedomuje ten najhorší následok, ktorý svojim skutkom spôsobil (smrť poškodenej) a svoju zodpovednosť za tento následok nijako nezľahčuje, ale zároveň nie je prípustné, aby bola táto skutočnosť posudzovaná izolovane od zvyšku prípadu a táto skutočnosť sama o sebe odôvodňovala nepodmiennečné uloženie trestu odňatia slobody.

37. V neposlednom rade je potrebné poukázať aj na to, že Rozsudok prvostupňového súdu je v hrubom rozpore s ustálenou praxou všeobecných súdov v rovnakých alebo obdobných prípadoch, resp. dokonca aj v hrubom rozpore s doterajšou rozhodovacou praxou konkrétnej samosudkyne, ktorá vydala Rozsudok a aj rozhodovacou praxou odvolacieho súdu. Takýto postup je v rozpore s princípom právnej istoty.

38. Súčasťou materiálneho právneho štátu podľa čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je princíp právnej istoty. Ten v sebe obsahuje postulát pre predvídateľnosť nielen právnych noriem, ale taktiež aj predvídateľnosť súdnych rozhodnutí, resp. postupu akýchkoľvek štátnych orgánov. Následná doktrína legitímnych očakávaní zase garantuje jednotlivcom, že, okrem iného, aspoň v základných a hrubých črtách majú garantovanú transparentnosť a čitateľnosť toho, ako bude právny poriadok vykladaný a aplikovaný na jednotlivé situácie.

39. Pod túto kategóriu nesporne patrí aj predvídateľnosť súdnych rozhodnutí. Aj keď v podmienkach slovenského právneho poriadku sa neuplatňuje precedenčný systém súdnych rozhodnutí, to neznamená, že súdy nie sú povinné rozhodovať rovnaké alebo podobné prípady rovnako.

40. Tieto základné princípy a ústavné požiadavky, na ktorých stojí celý slovenský právny poriadok musia byť dodržiavané v každom prípade. Teda aj v prípade obžalovaného. Skutok, ktorého sa dopustil obžalovaný nie je ojedinelým skutkom a, bohužiaľ, podobné prípady sa stávajú veľmi často. To prirodzene znamená aj to, že existuje pomerne „bohatá“ história súdnych rozhodnutí, ktoré prejednávali rovnaké alebo veľmi podobné prípady.

41. Poukazujeme napríklad na početné prípady, ktoré sú aj dobre verejne známe, pričom spomenieme napríklad nešťastný prípad dnešného špeciálneho prokurátora B. P., bývalého poslanca K. A., hercov K. S., U. D., A. P., či mnohých iných. Vo všetkých týchto prípadoch išlo o dopravné nehody s následkom smrti a vo všetkých týchto prípadoch bol obžalovaným uložený podmiennečný trest odňatia slobody. Len skutočnosť, že v tomto prípade išlo o mediálne známe osoby nemôže v žiadnom prípade odôvodňovať záver, že rovnaký prístup a rozhodovanie sa neaplikuje aj v prípade obžalovaného. Ak bol niekedy v obdobnom prípade uložený nepodmiennečný trest, bolo to vždy len v prípadoch, kedy sa vyskytli pridružené významné prítiažujúce faktory ako napríklad prekročenie maximálnej povolenej rýchlosti o niekoľko desiatok km/h, jazda pod vplyvom alkoholu či následok smrti viacerých osôb a podobne.

42. Čo je však ešte viac vypuklé je skutočnosť, že rovnaký prístup k rozhodovaniu má aj sám prvostupňový súd. Dokonca, nielen samotný prvostupňový súd ako inštitúcia, ale aj totožná samosudkyňa, ktorá vydala aj tunajší Rozsudok. Za zmienku stoja napríklad rozhodnutia prvostupňového súdu pod sp. zn. 6T/146/2014, 6T/74/2018 alebo 6T/81/2018. Nielenže vo všetkých týchto rozsudkoch bol v rovnakom prípade uložený podmiennečný trest, ale dokonca o všetkých týchto prípadoch rozhodovala ešte aj totožná sudkyňa, ako v prípade obžalovaného.

43. Rovnaký prístup a rozhodovaciu prax má aj samotný odvolací súd, Krajský súd v Žiline, ktorý taktiež páchatel'om rovnakého trestného činu ukladá prioritne podmiennečný trest odňatia slobody. Spomenieme napríklad rozhodnutie Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 1To/54/2018, 3To/6/2019 alebo 1To/94/2018.

44. Z uvedeného vyplýva, že tak prvostupňový súd, ako aj tunajšia sudkyňa, ba dokonca ešte aj nadriadený odvolací súd, jednoznačne presadzujú takú rozhodovaciu prax, kde pri dopravných nehodách s následkom smrti ukladajú zásadne podmiennečné tresty odňatia slobody. Je potom otáznou, prečo túto rozhodovaciu prax nedodržiavajú aj v prípade obžalovaného.

45. Navyše, ak by sa od svojej doterajšej rozhodovacej praxe chceli odkloniť, je potrebné, aby tento svoj odklon riadne odôvodnili. V Rozsudku však chýba akákoľvek zmienka alebo aspoň náznaky odôvodnenia takéhoto odklonu. Pritom, obžalovaný už v pôvodnom konaní, resp. aj na hlavnom pojednávaní prvostupňový súd na túto rozhodovaciu prax explicitne upozorňoval a žiadal, aby v prípade, ak sa od nej plánuje odkloniť, aby bol tento odklon patrične vysvetlený a odôvodnený. Ani to sa však nestalo. Pokiaľ súdy tento významný odklon od svojej dlhodobej ustálenej rozhodovacej praxe riadne neodôvodnia a nevysvetlia, v čom je prípad obžalovaného natoľko odlišný od citovanej rozhodovacej praxe, že si

vyžaduje uloženie nepodmienečného trestu, pôjde o svojvoľné (arbitrárne) rozhodnutia, ktoré budú aj ústavne neudržateľné.

46. Vzhľadom na všetko vyššie uvedené týmto navrhujeme, aby odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku zrušil napadnutý Rozsudok Okresného súdu Námestovo zo dňa 13. decembra 2022 v celom rozsahu a následne podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku sám rozhodol tak, že obžalovanému uloží trest odňatia slobody s podmieneným odkladom jeho výkonu a trest zákazu činnosti podľa uváženia odvolacieho súdu.“

„A. STRUČNÝ PREHĽAD SKUTKOVÉHO STAVU VECI

Prokurátor Okresnej prokuratúry Námestovo, JUDr. Jaroslav Kocúr (ďalej len „prokurátor“) podal na obžalovaného dňa 12. marca 2021 obžalobu pre prečin usmrtienia podľa § 149 ods. 1, 2 písm. a) trestného zákona a prečin ublíženia na zdraví podľa § 158 trestného zákona. Na podklade obžaloby bolo vykonané hlavné pojednávanie na Okresnom súde Námestovo, vedené pod sp. zn. 6T/16/2021, ktoré viedla samosudkyňa Mgr. Daniela Pilarčíková (ďalej len „sudkyňa“).

Ešte pred podaním obžaloby zo strany prokurátora, došlo medzi obžalovaným a prokurátorom k snahe o uzavretie dohody o vine a treste. K uzavretiu tejto dohody však napokon nedošlo, nakoľko prokurátor v dohode o vine a treste navrhoval pre obžalovaného trest odňatia slobody vo výmere 20 mesiacov bez podmieneného odkladu výkonu trestu odňatia slobody. Obžalovaný však s týmto návrhom na uzavretie dohody o vine a treste nesúhlasil, nakoľko trest bez podmieneného odkladu výkonu trestu odňatia slobody sa mu zdal neprimerane prísny v kontexte skutkových okolností celého prípadu.

Výška navrhovaného trestu v rámci konania o dohode o vine a treste a jeho nepodmienečné uloženie pritom bola obžalovanému zdôvodnená zo strany prokurátora tým, že v prípade obdobných skutkov (autonehoda s následkom smrti) je páchatelom údajne spravidla navrhovaný a udeľovaný nepodmienečný trest odňatia slobody. A to napriek tomu, že sám prokurátor uznal, že v prípade obžalovaného je jednoznačná prevaha poľahčujúcich okolností. Ako však bude podrobne uvedené nižšie, s týmto odôvodnením prokurátora nemožno súhlasiť, nakoľko rozhodovacia prax súdov, ba dokonca aj rozhodovacia prax sudkyne Okresného súdu Námestovo a Krajského súdu v Žiline, resp. aj dovtedajší postup samotného prokurátora, ktorému bola pridelená trestná vec obžalovaného, jednoznačne preukazuje, že pri obdobných trestných činoch sú ukladané primárne podmienené tresty odňatia slobody, nakoľko ide o nedbanlivostné trestné činy.

Obžalovaný pritom od úplného počiatku trestného konania priznával vinu, v plnej miere spolupracoval so všetkými OČTK pri vyšetrovaní, nikdy sa nezbavoval viny a zodpovednosti a snažil sa všemožne odstrániť aj následky svojho nešťastného konania, a to v takom rozmedzí, ako to len bolo možné. O tom svedčí aj to, že obžalovaný hneď na prvom hlavnom pojednávaní urobil vyhlásenie o vine podľa § 257 ods. 8 trestného poriadku, teda svoju vinu na skutku nikdy ani len trochu nepopieral.

Rozsudkom Okresného súdu Námestovo, sp. zn. 6T/16/2021 z 10. augusta 2021 (ďalej len „Pôvodný rozsudok“) bol obžalovaný napokon uznaný vinným zo spáchania prečinu usmrtienia podľa § 149 ods. 1, 2 písm. a) trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) trestného zákona a prečinu ublíženia na zdraví podľa § 158 trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť na skutkovom základe uvedenom vo výroku Pôvodného rozsudku. Týmto Pôvodným rozsudkom bol obžalovanému uložený trest odňatia slobody vo výmere 20 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia, spolu s trestom zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu vo výmere 4 rokov.

Obžalovaný sa voči Pôvodnému rozsudku odvolal, nakoľko nesúhlasil s udeleným trestom, resp. najmä so skutočnosťou, že išlo o nepodmienečný trest odňatia slobody. Už v rámci tohto konania obžalovaný jasne deklaroval, že aj vzhľadom na jeho osobné pomery, prevahu poľahčujúcich okolností a zásady ukladania trestov v zmysle trestného zákona, je ochotný prijať akýkoľvek trest v akejkoľvek výmere, pokiaľ však pôjde o podmienený trest odňatia slobody, aby tak neutrpela najmä jeho rodina a okolie, ktoré je od neho závislé a aby boli dodržané zákonné zásady ukladania trestov podľa trestného zákona. Čo je však viac dôležité, voči tomuto Pôvodnému rozsudku sa odvolal aj samotný prokurátor, pričom je zrejmé, že obžalovanému bol udelený presne taký trest, aký prokurátor obžalovanému navrhoval v dohode o vine a treste. Zároveň je dôležité zdôrazniť, že odvolanie prokurátora voči Pôvodnému rozsudku neobsahovalo takmer žiadne odôvodnenie, ktorým by bolo preukázané, prečo prokurátor nesúhlasí s výrokmi o treste Pôvodného rozsudku a považuje za potrebné sa odvolať v neprospech obžalovaného. Jediným spomenutým argumentom odvolania bol údajne „veľmi mierny trest v rozpore s podmienkami individuálnej a generálnej prevencie“.

Teda ten trest, ktorý sám prokurátor pôvodne navrhoval obžalovanému v rámci konania o dohode o vine a treste, bez akejkoľvek zmeny okolností, dôkaznej situácie alebo iného vývoja v trestnej veci (s

výnimkou toho, že obžalovaný dokonca urobil na hlavnom pojednávaní vyhlásenie o vine), bol zrazu pre rovnakého prokurátora neprimerane mierny.

V odôvodnení odvolania prokurátor dokonca zámerne a účelovo napísal, že v neprospech obvineného svedčí aj to, že mal možnosť podpísať konkrétnu dohodu o vine a treste, ale tak neučinil. Pričom však opomenul uviesť fakt, že trest navrhovaný v rámci konania o dohode o vine a treste bol práve spomínaných 20 mesiacov nepodmienečne. Navyše, je úplne absurdné, že prokuratúra argumentuje nepodpísaním dohody o vine a treste a snaží sa uvedenú skutočnosť pričítať na ťarchu obžalovaného. Uzavretie dohody o vine a treste je pritom len právom obžalovaného, nie jeho povinnosťou, z ktorej za určitých okolností môže čerpať benefity. Avšak, jej uzavretie nie je jeho povinnosťou a jej neuzavretie nemôže byť v žiadnom prípade na ťarchu obžalovaného.

Na základe podaných odvolaní následne Krajský súd v Žiline uznesením zo dňa 17. mája 2021, č.k. 1To/78/2021-552 zrušil Pôvodný rozsudok vo výroku o treste a náhrade škody a vec vrátil Okresnému súdu Námestovo na nové prejednanie a rozhodnutie (ďalej len „Odvolacie rozhodnutie“). Krajský súd v Žiline svoje rozhodnutie odôvodnil najmä tým, že sa nestotožnil s právnymi úvahami Okresného súdu Námestovo týkajúcimi sa vyčlenenia rozhodovania o zvyšku neuhradenej škody poškodených na osobitné konanie a sčasti aj úvahami ohľadne výšky obžalovanému uložených trestov.

Nepochopiteľným konštatovaním Odvolacieho rozhodnutia je však najmä to, že aj keď sám uznal prevahu poľahčujúcich okolností, uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 20 mesiacov stále považoval za neprimerane nízky/mierny.

Túto neprimeranosť súd odôvodňoval najmä tým, že skutok mal byť obžalovaným spáchaný závažnejším spôsobom podľa § 138 písm. h) trestného zákona a jeho následok mal spočívať v najzávažnejšom následku, usmrtení poškodenej.

Súd sa v Odvolacom rozhodnutí navyše priklonil k argumentácii prokuratúry, keď uviedol, že obžalovaný sa údajne na súde priznal až pod ťarchou dôkazov. Zo zisteného stavu trestnej veci je však úplne zrejmé, že ide o nepravdu a nezmysel. Ako totiž nevyvrátiteľne vyplýva z obsahu trestného spisu, ako aj samotného súdneho spisu, je zrejmé, že obžalovaný od počiatku priznával svoju vinu, nikdy ju nerozporoval, plne spolupracoval s OČTK, priznal to aj v liste poškodeným a celú vec silno ľutoval od úplného počiatku. Obžalovaný nikdy nerozporoval to, že by neniesol zodpovednosť za túto nešťastnú dopravnú nehodu. Ako už bolo uvedené, o tomto najlepšie svedčí aj to, že hneď na prvom pojednávaní urobil obžalovaný úplne dobrovoľne vyhlásenie o vine, teda súd, resp. ani prokuratúra už vinu nemusela ani len dokazovať.

Už spomenuté nepodpísanie dohody o vine a treste zo strany obžalovaného taktiež nemôže ani len náznakom slúžiť k dovodeniu záveru o tom, že obžalovaný údajne popieral svoju vinu, lebo inak by bol prijal dohodu o vine a treste navrhovanú prokurátorom. Obžalovaný predloženú dohodu o vine a treste nepodpísal výlučne len z dôvodu, že mu bol prokurátorom navrhovaný nepodmienečný trest odňatia slobody, s ktorým obžalovaný nesúhlasil. Znova opakujeme, prijatie dohody o vine a treste je právom, nie povinnosťou obžalovaného a z jej prípadného nepodpísania nie je možné vyvodzovať akékoľvek iné právne, či skutkové závery. Prítom dôkazná situácia voči obžalovanému sa nijako nezmenila v čase od skončenia vyšetrovania až do hlavného pojednávania, takže neobstojí ani argument, že vyhlásenie o vine urobil obžalovaný pod akousi ťarchou dôkazov. Všetky dôkazy voči nemu boli známe ďaleko predtým, než toto vyhlásenie dobrovoľne spravil pred súdom.

Navyše, tak Pôvodný rozsudok ako aj Odvolacie rozhodnutie trpia závažnou právnou vadou, ktorá spočíva v tom, že na následok usmrtenia poškodenej hľadia ako na akúsi priťažujúcu okolnosť proti obžalovanému. Obžalovaný na jednej strane veľmi ľutuje a žiadnym spôsobom si nedovoľuje zľahčovať následok, ktorý spôsobil danou dopravnou nehodou (t. j. smrť poškodenej), ale zároveň je nesprávne, resp. nezákonné hľadiť na tento následok ako na akúsi sui generis priťažujúcu okolnosť v neprospech obžalovaného.

Usmrtenie, ako právna skutočnosť, je totiž jedným zo znakov skutkovej podstaty trestného činu usmrtenia podľa § 149 trestného zákona. Teda na to, aby mohol byť niekto obžalovaný z trestného činu usmrtenia, musí prirodzene dôjsť k tomu, že tento nedbanlivostným spôsobom spôsobí smrť inému. Bez takéhoto následku by jeho správanie nemohlo byť kvalifikované ako trestný čin usmrtenia.

Ak je teda v tomto prípade usmrtenie, ako následok nedbanlivostného protiprávneho správania obžalovaného, kvalifikované ako zákonný znak objektívnej skutkovej podstaty trestného činu usmrtenia, nie je možné na túto istú skutočnosť prihliadať aj inak, resp. v inom kontexte ako na akúsi priťažujúcu okolnosť, ktorá odôvodňuje v prípade obžalovaného udelenie prísnejšieho trestu. Následok usmrtenia poškodenej nemožno dávať obžalovanému na príťaž inak ako tak, že je trestne stíhaný za trestný čin usmrtenia.

Ak teda súd, resp. aj prokuratúra vidia odôvodnenosť uloženia prísnejšieho trestu pre obžalovaného v tom, že svojou dopravnou nehodou spôsobil tú najzávažnejšiu ujmu, t. j. smrť poškodenej, ide o nezákonný a svojvoľný postup voči osobe obžalovaného. Časť skutkovej podstaty trestného činu pre ktorý je obžalovaný stíhaný nemôže v žiadnom prípade slúžiť zároveň aj ako priťažujúca okolnosť v neprospech obžalovaného. Takýto záver nemá oporu ani v zákone, ani v rozhodovacej praxi súdov, ani v odbornej literatúre. Akékoľvek iné konštatovanie súdu a prokuratúry musí byť preto striktné odmietnuté a posúdené ako nesprávny a nezákonný postup voči osobe obžalovaného.

Následne, novým rozsudkom zo dňa 13. decembra 2022 (ďalej len „Rozsudok“) uznal Okresný súd Námestovo obžalovaného opätovne za vinného z prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, 2 písm. a) trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) trestného zákona a prečinu ublíženia na zdraví podľa § 158 trestného zákona, pričom obžalovaného tentokrát odsúdil na úhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia, spolu s trestom zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu vo výmere 5 (päť) rokov.

Okresný súd v Námestove svojím novým Rozsudkom teda formálne vyhovel Krajskému súdu v Žiline a jeho Odvolaciemu rozhodnutiu a tým v podstate vyhovel aj samotnému odvolaniu prokurátora, keďže obžalovanému uložil ešte prísnejší trest ako v Pôvodnom rozhodnutí.

Napriek uvedeným skutočnostiam však prokurátor opätovne podal aj voči novému Rozsudku odvolanie v neprospech obžalovaného, pričom ako dôvod na jeho podanie opätovne uviedol to, že prokurátorovi sa trest uložený obžalovanému stále zdá neprímerane nízky/mierny. Odvolanie prokurátora (v tomto prípade už iného prokurátora JUDr. Petra Sládkoviča ako zastupujúceho prokurátora) pritom tentokrát neobsahuje už ani len také slabé zdôvodnenie a argumentáciu predostretú zo strany prokurátora Okresnej prokuratúry v Námestove, akú obsahovalo aspoň odvolanie voči Pôvodnému rozsudku.

Jediným argumentom tohto druhého odvolania je odcitovaná stať z Odvolacieho rozhodnutia, ktoré považovalo trest uložený v Pôvodnom rozsudku za neprímerane mierny a následná žiadosť o udelenie úhrnného trestu odňatia slobody v strednom pásme zákonnej sadzby a trest zákazu činnosti v hornom pásme zákonnej sadzby.

B. K ODVOLANIU PROKURÁTORA

V odvolaní voči Pôvodnému rozsudku, resp. aj voči novému Rozsudku, prokurátor uviedol, že trest uložený obžalovanému je v rozpore s podmienkami individuálnej a generálnej prevencie.

V odvolaní však prokurátorom nebolo nijako vysvetlené alebo aspoň v základných znakoch popísané v čom prokurátor videl tento spomínaný rozpor. Základnou náležitosťou každého odvolania v trestnom konaní pritom musí byť aj dostatočné a jednoznačné odôvodnenie odvolacieho návrhu. Teda uvedenie nielen toho, čo odvolateľ žiada, ale aj toho prečo to žiada a kde vidí nedostatky rozhodnutia voči ktorému sa odvoláva.

Ak teda prokurátor vo svojom odvolaní uviedol, že považuje trest uložený obžalovanému za rozporný s podmienkami individuálnej a generálnej prevencie a za neprímerane mierny trest, a preto žiada prísnejší trest, je nutné, aby tento rozpor a svoj návrh aj riadne zdôvodnil. Konštatácia na jednu vetu nemôže byť za žiadnych okolností akceptovateľná. Rovnako ako by nebolo akceptovateľné odvolanie obhajoby obžalovaného, v ktorom by len bolo konštatované, že obžalovaný nesúhlasí s rozsudkom súdu a preto ho žiada zrušiť alebo zmeniť.

Riadne odôvodnenie odvolania je potrebné nielen pre účely súdu a jeho rozhodovania, ale aj pre účely samotného obžalovaného a obhajoby. Nie je to len súd, ktorý sa musí podrobne zaoberať argumentáciou prokuratúry, túto vyhodnotiť a následne sa s týmito argumentmi aj vysporiadať v rámci svojho rozhodnutia. Trestné konanie je kontradiktórne konanie, kde stoja oproti sebe minimálne dve strany s dvoma protichodnými záujmami. Na to, aby obhajoba ako ústavou a zákonom rozpoznaný inštitút vedela svoju úlohu vykonávať riadne, musí vedieť voči čomu sa takpovediac bráni. Tak ako tomu je napríklad v prípade vyšetrovania alebo aj hlavného pojednávania, kde obhajoba vie akými dôkazmi a akou argumentáciou a dôkaznou situáciou disponuje prokuratúra (resp. súd) a na tieto skutočnosti vie následne aj reagovať a zaujať k nim kvalifikované stanovisko, resp. predložiť protiargumenty.

Avšak v prípade, ak v odvolaní prokurátora absentuje akékoľvek vecné odôvodnenie, je aj obhajobe znemožnené reagovať na takéto odvolanie, resp. efektívne vykonávať obhajobu obžalovaného. Ak by napríklad prokurátor uviedol presné dôvody od ktorých odvodzuje svoje presvedčenie o porušení podmienok individuálnej a generálnej prevencie v prípade trestu uloženého obžalovanému, mohla by na to obhajoba adekvátne reagovať a pokúsiť sa vyvrátiť tento názor prokurátora. Napokon, toto právo predpokladá aj § 314 trestného zákona, ktorý dáva právo stranám vyjadriť sa k odvolaniam ostatných strán.

Ani v jednom odôvodnení odvolania však prokurátor neuviedol reálnu a dostatočnú argumentáciu, na podklade ktorej má za to, že obžalovanému by mal byť uložený prísnejší trest, ako tomu bolo nielen v Pôvodnom rozsudku, ale aj v poslednom Rozsudku.

V slovenskom trestnom práve pritom platí, že nie obvinený je povinný dokazovať svoju nevinu, ale prokurátor je povinný dokazovať jeho vinu. Obvinený má teda „len“ právo navrhovať dôkazy, brániť sa voči návrhom OČTK a prokuratúry, podávať svoje vlastné návrhy atď. Ide však stále len o právo obvineného, nie povinnosť. To znamená, že aj v prípade, ak by obvinený teoreticky bol v celom trestnom konaní absolútne pasívny, má šancu byť oslobodený, ak prokurátor neunesie „dôkazné bremeno“.

Opačne to však neplatí. Pasivita na strane prokurátora by nikdy nemohla (resp. nemala) znamenať odsudzujúci rozsudok pre páchatel'a. Povinnosť stíhať trestné činy a dokazovať vinu má výlučne len prokurátor. Práve s poukazom na uvedené je potom o to dôležitejšie odôvodnenie každého jedného postupu a návrhu prokurátora v trestnom konaní, vrátane odvolania prokurátora.

Prokurátorovi sa teda napriek tomu, že jeho odvolaniu voči Pôvodnému rozsudku bolo vyhovené a obžalovanému bol uložený novým Rozsudkom prísnejší trest, stále zdá, že ide o neprimerane mierny trest a súčasne sa vo svojich odvolaniach neunúva ani len predložiť aspoň základné skutkové a právne úvahy a argumentáciu z ktorej tieto svoje závery odvodzuje.

Čo je však ešte zaujímavejšie v kontexte celého postupu prokurátorov Okresnej prokuratúry Námestovo je skutočnosť, že aj sám príslušný prokurátor na hlavnom pojednávaní jednoznačne vyhlásil a konštatoval, že oproti pôvodnému konaniu, má obžalovaný tentokrát o jednu poľahčujúcu okolnosť navyše, keďže ešte pred konaním hlavného pojednávania poškodeným dobrovoľne uhradil aj zvyšnú časť nimi žiadanej náhrady škody vo výške 28 000 eur. Ide pritom o časť žiadanej náhrady škody, na ktorú poškodení nemali právny nárok, nakoľko táto časť náhrady škody im nebola súdom priznaná. Išlo teda výlučne o prejav dobrej vôle a ľútosti zo strany obžalovaného, ktorý sa podujal aj takýmto spôsobom odčiniť negatívne následky tejto nešťastnej autonehody.

Čo je však opätovne problematické pri postupe Okresnej prokuratúry Námestovo, resp. jej konkrétnych prokurátorov, je to, že v odvolaní konštatovali, že toto dobrovoľné uhradenie poškodenými žiadanej náhrady škody údajne obžalovaný spravil len preto, aby získal ďalšiu poľahčujúcu okolnosť.

Po prvé, takéto konštatovanie zo strany prokurátora je nielen nesprávne, neprofesionálne a eticky neprípustné, ale najmä opätovne nemá oporu v žiadnom právnom predpise a vykazuje jednoznačné znaky svojvôle a zaujatosti prokuratúry, resp. konkrétnych prokurátorov a ich „honu“ na obžalovaného. Totiž aj keby sme akokoľvek uznali tento nepravdivý argument prokurátora, s čím vrcholne nesúhlasíme, tak to nemá absolútne žiadny dopad na posudzovanie danej poľahčujúcej okolnosti.

Ak by sme totiž pripustili takéto absurdné vyhodnocovanie každej poľahčujúcej okolnosti (ako to tvrdí prokuratúra), tak by takmer polovica poľahčujúcich okolností, ktoré rozpoznáva trestný zákon, úplne stratila význam. Je totiž samozrejmé, že napríklad pri poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l) trestného zákona (priznanie sa ku skutku), písm. m) (oznámenie spáchania skutku) alebo písm. n) a písm. o) (objasňovanie trestného činu a odhalenie zločineckej skupiny) je primárnou motiváciou práve možnosť obvineného získať výhodu poľahčujúcej okolnosti pri ukladaní trestu. Trestný zákon preto s takýmto „pozitívnym“ správaním obvineného spája akúsi „odmenu“ v podobe poľahčujúcej okolnosti.

Trestný zákon pritom nijako neskúma a ani nerozlišuje to z akého dôvodu, resp. na základe akej motivácie alebo pohnútky sa obvinený/obžalovaný rozhodol získať niektorú z týchto poľahčujúcich okolností. Vyhodnocuje sa výlučne a striktno len dosiahnutý výsledok a to, či formálne došlo k naplneniu všetkých znakov danej poľahčujúcej okolnosti alebo nie. Ak by tomu bolo inak, tieto a aj iné poľahčujúce okolnosti by nikdy nemohli byť vzaté súdom do úvahy a stali by sa úplne obsolétnymi.

Takže takéto tvrdenia prokuratúry na „účet“ osoby obžalovaného sú nielen nepravdivé a za hranicou profesionálneho a objektívneho správania sa prokurátora ako zástupcu štátu v trestnom konaní, ale ešte ide aj o tvrdenia, ktoré sú bez akéhokoľvek právneho významu pre danú trestnú vec, nakoľko prokurátorovi musí byť úplne zrejmé a jasné, že neexistuje inštitút akejsi „oslabenej“ poľahčujúcej okolnosti ako to tvrdí vo svojom odvolaní. Respektíve, ak to už aj prokurátor vo svojom odvolaní tvrdí, obžalovaného a obhajobu by zaujímalo aspoň to, od čoho odvodzuje tieto svoje tvrdenia.

Ak by sme teda mali zhrnúť všetky objektívne okolnosti daného skutku a osoby obžalovaného, tak ako vyplynuli z vyšetrovania a následného trestného konania, stav by bol nasledovný.

Obžalovaný:

1. po nehode volal 112 a poskytoval prvú pomoc všetkým zraneným;
2. nebol pod vplyvom alkoholu ani žiadnych drog;
3. po nehode poslal list manželovi zosnulej, kde prejavil ľútosť nad tým čo spôsobil a bol ho navštíviť aj do nemocnice;
4. plne spolupracoval s OČTK a na hlavnom pojednávaní spravil vyhlásenie o vine;

5. počas hlavného pojednávania sa ospravedlnil rodine poškodených;
6. má dve deti vo veku 4 a 6 rokov a je živiťom rodiny, pričom manželka obžalovaného má nulový príjem, respektíve len občasný nízky príjem, a teda nebude schopná žiadnym spôsobom splácať hypotéku a iné záväzky rodiny, resp. sa aj akokoľvek inak finančne starať o deti a o chod domácnosti;
7. má viacero menších stavebných a developerských spoločností, kde sú od neho závislé ďalšie desiatky osôb, ktoré prídu o prácu v prípade nepodmienečného trestu odňatia slobody obžalovaného, nakoľko tento nebude schopný pokračovať v podnikateľskej činnosti, nehovoriac o následkoch pre jednotlivých zákazníkov, ktorí sú v procese kúpy nehnuteľností od spoločností obžalovaného;
8. sa venuje charite (pred nehodou aj po nehode), čo bolo riadne dokladované na súd (napríklad Žilinskej nemocnici daroval 13.000€);
9. od nehody je dodnes liečený na psychiatrickom oddelení v Žiline a je odkázaný aj na medikamentóznú liečbu, nakoľko trpí post-traumatickým syndrómom v dôsledku predmetnej nehody;
10. nikdy v živote nebol trestne stíhaný alebo inak trestaný a je ctihodným občanom;
11. po spáchaní trestného činu naďalej vedie riadny život tak ako aj pred nehodou a naďalej sa venuje charitatívnej činnosti;
12. dobrovoľne uhradil poškodeným celú žiadanú náhradu škody, a to nad rámec toho, čo súd vôbec poškodeným priznal - obžalovaný uhradil poškodeným o 28 000 eur viac ako im priznal súd, nehovoriac o tom koľko nákladov ušetril poškodeným aj tým, že sa tejto náhrady nemuseli domáhať na súde. Ide pritom o finančné prostriedky, ktoré obžalovanému nie sú refundované ani z poistenia, nakoľko na nich formálne poškodení ani nemajú nárok, teda obžalovaný ich uhradil výlučne z vlastných finančných prostriedkov ako prejav jeho veľkej ľútosti nad tým čo sa stalo a akú škodu spáchal poškodeným;
13. dobrovoľne poškodený ešte nad rámec uvedenej náhrady opätovne poslal dodatočnú sumu 4000 eur, ako opätovný prejav ľútosti nad tým čo spáchal, pričom spolu s tým im zaslal aj vlastnoručne písaný list, v ktorom už po niekoľkokrát vyslovil nesmiernu ľútosť nad celou udalosťou a ponúkol poškodeným akúkoľvek pomoc, ktorú by teraz alebo v budúcnosti potrebovali;
14. na súde predložil dokonca aj list od miestneho kňaza, ktorý konštatuje že dobre pozná obžalovaného aj jeho rodinné pomery a že sa vie za zaručiť za osobu obžalovaného, pričom aj tento kňaz konštatoval, že ak by došlo k odlúčeniu obžalovaného od jeho detí a rodiny, tak to bude mať jednoznačne negatívne následky na psychiku a vývoj detí (resp. aj samotnej manželky obžalovaného);
15. na súde predložil aj čestné prehlásenie starostov a ďalších významných osôb, ktoré sa zaručili za osobu obvineného;
16. spolupracoval ako agent pri odhaľovaní trestnej činnosti korupcie, ktorá súvisela práve s jeho trestnou vecou, pričom ako správny a ctihodný občan sa odmietol zúčastňovať na korupčnom správaní, aj keď malo ísť o jeho osobný prospech práve v tunajšej trestnej veci;
17. predložil súdu aj prokurátorovi nový znalecký posudok, ktorý vyvracia závery pôvodného znaleckého posudku vykonaného na hlavnom pojednávaní, a to tak o spôsobe a rýchlosti jazdy obžalovaného pred nehodou, ak aj o príčine samotnej nehody, avšak súd sa odmietol týmto novým znaleckým posudkom zaoberať, a rovnako tak aj prokurátor, napriek tomu, že následne v Rozsudku na závery znaleckého dokazovania priamo odkazuje a od neho odvodzuje aj výšku trestu pre obžalovaného;
18. je ochotný akceptovať akýkoľvek trest v akejkoľvek výmere, za podmienky, že pôjde o podmienený trest odňatia slobody, aby nedošlo k už vyššie spomínaným negatívnym následkom na jeho rodinu, blízkych, ako aj zamestnancov, aby boli dodržané zákonné ustanovenia a zásady trestania a aby súdy a prokuratúra rešpektovali vlastnú rozhodovaciu prax a v prípade obžalovaného sa od nej bez zdôvodnenia neodkláňali.

V kontexte všetkých týchto okolností, ako sú podrobne popísané vyššie, prokurátor stále z nepochopiteľných dôvodov považoval za správne a odôvodnené sa odvolať voči Rozsudku. Prokurátor nielenže neprihliadol na všetky individuálne okolnosti spojené s daným skutkom a osobou obžalovaného, ktoré sú jednoznačne v prospech obžalovaného, ale ešte dokonca uviedol, že obžalovaný nevedel pred spáchaním skutku riadny život, pričom toto svoje tvrdenie oprel o skutočnosť, že obžalovaný pred spáchaním daného skutku dostal dve pokuty za porušenie predpisov cestnej premávky.

Takéto posudzovanie okolností prípadu je absolútne neprípustné. Ako je totiž bližšie popísané nižšie, úlohou prokurátora nie je bezhlavý hon po odsúdení a trestaní obvinených, ale je výslovne jeho povinnosťou vyhľadávať a brať do úvahy aj všetky skutočnosti a okolnosti svedčiacie v prospech obvinených, nie len tie svedčiacie v ich neprospech. Túto svoju povinnosť si však tunajší prokurátori nespĺnili, ba práve naopak.

Považujeme preto za úplne arbitrárny, svojvoľný, nezákonný, ba dokonca zaujatý postup, ak prokurátori Okresnej prokuratúry Námestovo naďalej považujú trest odňatia slobody na 24 mesiacov

nepodmienečne uložený obžalovanému za neprimerane nízky, pričom nielenže neuvádzajú podrobné myšlienkové pochody a právne úvahy, ktorými sa riadili a na základe ktorých dospeli k danému záveru a presvedčeniu o neprimeranosti trestu, ale ešte aj to málo čo uviedli, nemá oporu v zákone, resp. je výslovne protizákonné.

Takýto postup podľa nášho názoru nesie zreteľné znaky svojvoľe prokurátorov Okresnej prokuratúry Námestovo, resp. minimálne ich právnu a argumentačnú núdzu, ak svoje návrhy nevedia ani dostatočne a kvalifikovane odôvodniť, resp. ich odôvodňujú argumentáciou, ktorá je vo výslovnom rozpore so zákonom.

V tomto kontexte si treba uvedomiť aj osobitné postavenie prokurátora v trestnom konaní, a to najmä s ohľadom na to, čo je jeho úlohou v trestnom konaní a čo naopak nie je jeho úlohou.

Podľa § 3 ods. 1 zákona o prokuratúre „Prokuratúra chráni práva a zákonom chránené záujmy fyzických osôb, právnických osôb a štátu.“

Podľa § 3 ods. 2 zákona o prokuratúre „Prokuratúra je v rozsahu svojej pôsobnosti povinná vo verejnom záujme vykonať opatrenia na predchádzanie porušeniu zákonnosti, na zistenie a odstránenie porušenia zákonnosti, na obnovu porušených práv a vyvodenie zodpovednosti za ich porušenie.“

Podľa § 5 zákona o prokuratúre platí, že „Prokurátor vykonáva svoje úlohy na základe zákona a prostriedkami ustanovenými zákonom. Pri plnení úloh je prokurátor povinný a) podľa najlepšieho vedomia a svedomia uplatňovať Ústavu Slovenskej republiky, ústavné zákony, zákony, medzinárodné zmluvy vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom a ostatné všeobecne záväzné právne predpisy, b) rešpektovať a chrániť ľudskú dôstojnosť, základné ľudské práva a slobody a vyvarovať sa akejkolvek diskriminácie, c) chrániť verejný záujem, d) postupovať iniciatívne, spravodlivo, nestranne a bez prietahov.“

Podľa § 2 ods. 5 trestného poriadku platí, že „Prokurátor v trestnom konaní zastupuje štát.“

Podľa § 2 ods. 10 trestného poriadku platí základná zásada trestného konania, že „Orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.“

V tomto odseku je ustanovená popri zásade náležitého zistenia skutkového stavu veci aj zásada vyhľadávacia. Zjednodušene, ale veľmi výstižne možno túto zásadu vysvetliť konštatovaním, že v našom trestnom konaní dôkazné bremeno spočíva na orgánoch činných v trestnom konaní. Orgány činné v trestnom konaní sú povinné z úradnej povinnosti vyhľadávať nielen dôkazy svedčiace v neprospech, ale aj v prospech osoby, proti ktorej sa vedie trestné stíhanie. Vyhľadávacia zásada je teda konkretizáciou zásady oficiality v procese dokazovania.

Podľa § 2 ods. 12 trestného poriadku taktiež platí zásada, že „Orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.“

Podľa vyššie citovaných ustanovení je teda zrejmé, že postavenie prokurátora v trestnom konaní síce je formálne akoby na strane štátu, ktorý chráni dôležité spoločenské záujmy pred protiprávnou činnosťou, avšak to neznamená neobmedzené stíhanie a postihovanie prípadných páchatel'ov trestnej činnosti.

Úlohou prokurátora jednoznačne je stíhať všetky trestné činy a žiadať pre páchatel'ov primerané tresty za tieto spáchané trestné činy. Úlohou prokurátora však zároveň jednoznačne nie je odmietat' akékoľvek vykonávanie a zisťovanie okolností svedčiacich v prospech páchatel'ov trestných činov alebo vykonávanie akéhosi svojvoľného honu na páchatel'ov a ich trestanie. Tieto záujmy musia byť vo vzájomnej rovnováhe.

V tunajšom prípade prokurátorov sa však zdá, že uvedené zásady trestného poriadku a výkonu činnosti prokurátora nie sú vo vzťahu k obžalovanému rešpektované. Namiesto snahy o dosiahnutie spravodlivého rozhodnutia (s poukazom na všetky okolnosti prípadu a aj samotného obžalovaného, resp. aj na rozhodovacia prax súdov a prokuratúry) sa zdá, že z pohľadu prokuratúry ide o bezhlavú snahu dosiahnuť pre obžalovaného čo najprísnejší možný trest, a to aj za cenu toho, že si jednotlivé postoje prokurátora vzájomne odporujú alebo nemajú oporu v zákone, či dokonca sú priamo v rozpore so zákonom.

O tom, že Okresná prokuratúra a jej konkrétni prokurátori postupujú v prípade obžalovaného nezákonne a zaujato svedčí aj ich postoj k novému znaleckému posudku, ktorý bol obhajobou obžalovaného predložený v rámci nového hlavného pojednávania. Obhajoba týmto znaleckým posudkom v žiadnom prípade nebagatelizovala spôsobenú nehodu (ako to tvrdí prokurátor), ale práve naopak. Obhajoba

sa snažila čo najpodrobnejšie a najpresnejšie vysvetliť súdu, prokurátorovi a v neposlednom rade aj samotným poškodeným, presný mechanizmus vznikutej nehody, nakoľko tento bol nesprávne popísaný už v Pôvodnom rozhodnutí. Z nového znaleckého posudku totiž vyplývajú aj nové závery, pričom niektoré sú v priamo rozpore so závermi pôvodného znaleckého posudku

Prokurátor však ani v prípade tohto nového znaleckého posudku, ako potencionálne nového a veľmi významného dôkazu, nedodrжал svoje zákonné povinnosti (napr. vyhľadávacia zásada ustanovená trestným poriadkom). Samozrejme, sme si vedomí, že vyhľadávacia zásada neznamena, že prokurátor sa musí stotožniť so všetkými dôkazmi predloženými obžalovaným. Zároveň táto zásada ale neznamena, že a priori má prokurátor rozporovať všetky dôkazy predložené obžalovaným.

Ak obžalovaný predložil v rámci trestného konania objektívny znalecký posudok, vypracovaný kvalifikovaným a nestranným znalcom, ktorého závery sú v rozpore so závermi skôr vykonaného znaleckého posudku na podklade ktorého dochádza k odsúdeniu obžalovaného, máme za to, že je povinnosťou prokuratúry a aj súdu sa takýmto posudkom kvalifikovane zaoberať a minimálne otestovať jeho závery v kontexte záverov skoršieho znaleckého posudku. Obzvlášť to musí platiť v prípade, ak sa odsúdenie obžalovaného deje doslova s poukazom na konkrétne state a konštatácie skoršieho znaleckého posudku, ktoré neguje nový znalecký posudok.

Bolo teda základnou a najmä zákonnou povinnosťou prokurátora, resp. aj samotného súdu, sa zaoberať týmto novým znaleckým posudkom predloženým obhajobou, tento posúdiť v kontexte predchádzajúceho znaleckého posudku a vyvodiť z neho závery, ktoré bližšie objasnia skutočný stav veci. Znova opakujeme, úlohou prokuratúry nie je slepo sa naháňať za odsudzovaním obžalovaných a ukladaním čo najvyšších trestov, ale vykonávať svoju činnosť tak, aby bol zistený skutočný stav veci a aby boli vykonané dôkazy aj v prospech obžalovaných a na podklade takto zisteného stavu veci sa udelil aj spravodlivý a najmä zákonný trest.

Prokuratúra, resp. ani samotný súd však do dnešného dňa nepredložili žiadne presvedčivé argumenty prečo sa odmietli zaoberať novým znaleckým posudkom. Rovnako neboli predložené ani žiadne argumenty na podklade ktorých by bol odôvodnený záver o tom, že už uložené tresty obžalovanému sú neprimerane nízke, napriek tomu, že Rozsudkom bol obžalovanému dokonca uložený vyšší/prísnejší trest, než aký mu navrhoval sám prokurátor.

C. OBŽALOVANÝ V POSTAVENÍ AGENTA

Dovoľujeme si dať do povedomia aj ďalšiu veľmi dôležitú skutočnosť v prípade obžalovaného, ktorá do dnešného dňa ostáva úplne opomenutá a ignorovaná tak zo strany prokuratúry, ako aj zo strany príslušných súdov, t. j. či už Okresného súdu Námestovo alebo aj Krajského súdu v Žiline. Ide o skutočnosť, že práve v spojení s trestnou vecou v ktorej je klient obžalovaný, tento zároveň aj pôsobil vo funkcii agenta OČTK pri odhaľovaní inej trestnej činnosti, ktorá mala súvisieť s korupciou na Krajskom súde v Žiline, resp. Okresnom súde Námestovo.

Obžalovaný bol totiž v období pred vydaním Pôvodného rozsudku Okresným súdom Námestovo oslovený jemu neznámou osobou s ponukou, že za určité finančné prostriedky mu vie vybaviť také priaznivé súdne rozhodnutie v jeho trestnej veci, ktoré mu zabezpečí, že dostane len podmienený trest odňatia slobody.

Obžalovaný však namiesto toho, aby túto preňho jednoznačne priaznivú ponuku prijal, okamžite začal spolupracovať s Národnou kriminálnou agentúrou - odbor stred, a to práve z dôvodu, že cez sprostredkovateľa boli odo neho žiadané finančné prostriedky pre neznámeho sudcu Okresného súdu Námestovo, ktorý mal zaručiť rozhodnutie v prospech obžalovaného v prvom stupni.

O tom, že túto ponuku odmietol napokon svedčí aj fakt, že Pôvodným rozsudkom mu bol udelený práve neželaný nepodmienečný trest odňatia slobody.

Avšak následne, aj po vydaní Pôvodného rozsudku a nahlásení celej veci na OČTK, bol obžalovaný znovu kontaktovaný tým istým sprostredkovateľom, ktorý od neho znova žiadal finančné prostriedky. Tentokrát však malo ísť o sudcu už odvolacieho súdu, Krajského súdu v Žiline, ktorý sa rovnako mal postarať o to, aby obžalovanému bol udelený podmienený trest odňatia slobody.

Pri tomto kontakte so sprostredkovateľom však už obžalovaný na vlastné riziko a z vlastnej iniciatívy spolupracoval s NAKA, keď sa podujal vykonávať funkciu agenta. Teda toto druhé stretnutie so spomínaným sprostredkovateľom už bolo celé zaznamenané na zvukovo-obrazových zariadeniach a v spolupráci s NAKA. Následne bol daný sprostredkovateľ NAKOU zaistení vďaka činnosti obžalovaného ako agenta priamo pri preberaní finančných prostriedkov. Obžalovaný pritom disponuje aj potvrdením od Úradu špeciálnej prokuratúry, ktorá mu vydala potvrdenie o tom, že vo veci vyšetrovania zločinu prijímania úplatku v prospech nestotožnených sudcov Okresného súdu Námestovo a Krajského súdu v Žiline sa obžalovaný aktívne zúčastňoval na objasňovaní tejto trestnej činnosti, a to tak v pozícii oznamovateľa, ako aj v pozícii spolupracujúcej osoby - agenta.

Uvedené skutočnosti a aj samotné potvrdenie pritom bolo zo strany obžalovaného doložené aj súdom aj prokurátorovi, avšak do dnešného dňa k tejto skutočnosti nikto nezaujal žiadne formálne stanovisko a nijako na to neprihliadal, ani sa s touto skutočnosťou nijako nevysporiadal. Máme však za to, že ide o naozaj veľmi podstatnú skutočnosť pre účely tunajšieho trestného konania, ktorá nespochybniteľným spôsobom svedčí o čestnom a ctihodnom charaktere obžalovaného, ktorý aj na úkor pre seba nepriaznivého rozhodnutia sa zachoval správne a zákonne.

Navyše z odôvodnenia Odvolacieho rozhodnutia, resp. aj správania samotného prokurátora sa skôr zdá, že táto okolnosť obžalovanému poškodila.

Skutočnosť, že dobrovoľná aktivita a spolupráca obžalovaného, ktorý išiel doslova nad rámec svojich občianskych povinností, keď sa dobrovoľne a na vlastné riziko podujal vykonávať úlohy agenta, a to dokonca pri odhaľovaní trestnej činnosti takpovediac v jeho neprospech (keďže malo ísť o korupciu účelom ktorej bolo dosiahnutie priaznivého rozhodnutia pre obžalovaného), sa tak nielenže nijako pozitívne neodrazila na jeho prípade, ale so sebou skôr nesie negatívne konotácie a akýsi hon na samotného obžalovaného a snahu o neprimerane prísne trestanie jeho skutku.

Podľa nášho názoru a s poukazom na vyššie uvedené je už viditeľný akýsi vzor správania sa voči obžalovanému v tejto trestnej veci, ktorý nemá so zákonnosťou nič spoločné. Žiadame preto súd, aby pri rozhodovaní o odvolaní obžalovaného riadne zobral do úvahy aj túto skutočnosť, vysporiadal sa s ňou a túto zohľadnil pri rozhodovaní o treste pre obžalovaného, nakoľko nejde o takú skutočnosť, ktorú je možné len tak „ticho“ opomenúť a nijako sa s ňou nevysporiadať a ani ju nevziať do úvahy.

D. NESPRÁVNOSŤ SKUTKOVÝCH ZISTENÍ PODSTATNÝCH PRE ROZHODNUTIE O TRESTE

Súčasná právna úprava vyšetrovania, rovnako ako úprava konania pred súdom, nepozná inštitút predbežného posudzovania (hodnotenia) dôkazov. Preto nie je v právomoci ktoréhokoľvek orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu robiť selekciu (navrhnutých) dôkazov podľa svojho vlastného uváženia a upravovať tak dôkaznú situáciu podľa vlastnej úvahy a voľby, príp. z daných dôkazov a priori preferovať tie, ktoré potvrdzujú zvolenú skutkovú verziu.

Zásada voľného hodnotenia dôkazov znamená, že orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia každý dôkaz zvlášť, ale následne všetky vo vzájomných súvislostiach. S rovnakou dôslednosťou a s vlastným postojom hodnotia dôkazy svedčiace v prospech obvineného, ako aj dôkazy svedčiace v neprospech obvineného. Orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy na základe vlastného vedomia, svedomia, presvedčenia, skúseností, vzdelania. Neexistujú zákonom presne stanovené pravidlá na hodnotenie toho-ktorého dôkazu. Hodnotenie sa neodvíja ani od počtu dôkazov, ani od pomeru dôkazov svedčiacich v prospech obvineného a svedčiacich v neprospech obvineného.

Rozhodujúcim kritériom na hodnotenie dôkazov je vnútorné presvedčenie. To sa však musí zakladať na starostlivom zvážení všetkých okolností prípadu. Vnútorné presvedčenie nesmie predstavovať svojvôľu zo strany orgánu, ktorý toto hodnotenie dôkazov vykonáva. Určite zohráva svoju úlohu aj subjektívny faktor, ale ten sa odvíja od vzdelania, skúseností, všeobecných názorov a od samotného postoja nielen sudcu, ale aj prokurátora.

K uvedenému je ešte potrebné pridať, že všetky orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti. Vzhľadom na závažnosť postihov, ktoré je možné uložiť v rámci trestného konania je absolútne neakceptovateľný stav, pri ktorom sa rozhoduje o treste za súčasných pochybností o skutkovom stave prejednáwanej veci. Aj preto všetky OČTK majú zákonom danú povinnosť s rovnakou starostlivosťou objasňovať nielen okolnosti svedčiace proti obvinenému, ale aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech. V oboch smeroch teda OČTK vyhľadávajú a vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Na hlavnom pojednávaní pred prvostupňovým súdom obžalovaný v rámci dokazovania navrhoval, aby súd pripustil a vykonal aj nový znalecký posudok č. 76/2022 vyhotovený znalcom Ing. Marcelom Jancom (ďalej len „Nový ZP“). Závery Nového ZP sú totiž v jasnom rozpore so znaleckým posudkom č. 35/2020 vykonaným a predloženým na pôvodnom hlavnom pojednávaní zo strany znalca Ing. Jána Rabčana (ďalej len „Pôvodný ZP“). Vzhľadom na odlišné závery Nového ZP obžalovaný pred hlavným pojednávaním taktiež navrhoval, aby prvostupňový súd vykonal dokazovanie aj formou výsluchu pôvodného znalca Ing. Jána Rabčana, a to práve za účelom odstránenia rozporov medzi predloženými znaleckými posudkami. Správne posúdenie záverov Nového ZP a odstránenie rozporov s Pôvodným ZP (prípadne preskúmanie týchto znaleckých posudkov znaleckým ústavom podľa § 147 trestného poriadku, pokiaľ by to bolo potrebné na definitívne ustálenie príslušných skutkových zistení) má zásadný význam pre trestné konanie obžalovaného, nakoľko popisuje iný mechanizmus spáchania skutku, ako aj okolnosti, ktoré predchádzali spáchaniu tohto skutku. Nový ZP taktiež dokazuje, že obžalovaný v čase nehody išiel podstatne nižšou rýchlosťou, ako to bolo konštatované v Rozsudku a aj obžalobe podanej prokurátorom, resp. údajne uvedené v Pôvodnom ZP.

Skutočnosti potvrdené Novým ZP sú tak zásadného charakteru vo vzťahu k rozhodovaniu o druhu a konkrétnej výške trestu pre obžalovaného. Sám prvostupňový súd v Rozsudku totiž konštatoval (str. 5 Rozsudku), že pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu je potrebné posúdiť „všetky okolnosti skutkového charakteru v prejednávanej veci“ a následne explicitne poukázal na závery znalca Ing. Jána Rabčana a jeho Pôvodný ZP, pričom sa odvolal práve na to, že „v mieste zrážky malo jeho (pozn. obžalovaného) vozidlo rýchlosť 100 km/hod.“ resp. že „počas zrýchľovania prešiel s vozidlom do protismeru“.

Ak teda nielen prokurátor pri odôvodňovaní podanej obžaloby, ale dokonca aj prvostupňový súd v rámci rozhodovania o druhu a výmere trestu konštatoval, že prihliadal práve na skutkové okolnosti a závery vyplývajúce z Pôvodného ZP, ako je možné, že pri predložení Nového ZP zo strany obžalovaného bolo prokurátorom aj súdom konštatované, že závery v ňom obsiahnuté nemajú žiadny význam pre rozhodovanie o druhu a výmere trestu?

Pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu je potrebné zohľadniť všetky okolnosti skutkového charakteru. Ak teda súd a prokurátor poukazujú na závery Pôvodného ZP a od nich odvodzujú rozhodnutie o treste obžalovaného, potom nie je prípustné odmietnuť vykonanie a zohľadnenie záverov Nového ZP na ten istý účel.

Závery Nového ZP jasne konštatujú, že obžalovaný v čase nehody nešiel rýchlosťou 100 km/h ako to nesprávne uvádza prvostupňový súd, resp. ako to uvádza v obžalobe aj prokurátor. Tu je nutné pripomenúť aj to, že ani z Pôvodného ZP nevyplýva jednoznačný záver, že by obžalovaný v čase nehody šiel rýchlosťou 100 km/h. Znalec Ing. Rabčan nevedel uviesť presnú rýchlosť. Doslovná konštatácia záveru z Pôvodného ZP je, že „vozidlo malo v čase nehody rýchlosť cca 100 km/h ...“ Takže aj táto konštatácia uvedená v Rozsudku a obžalobe je nesprávna a v takomto prípade sa musí uplatniť zásada in dubio pro reo.

Nový ZP práve naopak konštatuje, že v čase 0,5s pred zrážkou a v čase samotnej zrážky bola maximálna rýchlosť vozidla obžalovaného 91,3 km/h. V úseku, kde je maximálna povolená rýchlosť 90 km/h, teda obžalovaný viedol svoje motorové vozidlo maximálnou rýchlosťou 91,3 km/h, čo znamená prekročenie maximálnej dovolenej rýchlosti o 1,3 km/h a nie o 10 km/h, ako sa dáva za vinu obžalovanému.

Pritom tak prvostupňový súd v Rozsudku, ako aj sám prokurátor v obžalobe a odvolaní uvádzajú, že „pri ukladaní trestu prihliadal na nesporne preukázanú skutočnosť, že dopravnú nehodu zavinil výlučne obžalovaný, a to svojou rýchlou jazdou ...“. V tejto súvislosti považujeme za potrebné poukázať na to, že odchýlka merania laserových radarov RAMER 7 bežne používaných na meranie rýchlosti v cestnej premávke je +/- 3%.1 Prekročenie maximálnej rýchlosti 90 km/h o 1,3 km/h znamená prekročenie o +1,4%, čo je o vyše polovicu menej ako odchýlka merania radaru. Prakticky to znamená, že ak by obžalovaný bol pri tejto rýchlosti zameraný radarom, nemohlo by to byť vyhodnotené ako prekročenie maximálnej povolenej rýchlosti. Je preto už na prvý pohľad vylúčené, aby rýchlosť 91,3 km/h na úseku s maximálnou povolenou rýchlosťou 90 km/h mohla byť výlučnou príčinou predmetnej dopravnej nehody. Nad rámec uvedeného Nový ZP uvádza aj celý rad ďalších skutočností, ktoré boli nesprávne vyhodnotené v Pôvodnom ZP. Nový ZP napríklad na strane 58 explicitne konštatuje, že zo zdokumentovaných trasologických stôp došlo aj k nesprávnemu určeniu konkrétneho miesta zrážky a následného dejového priebehu dopravnej nehody. Rovnako je nesprávne aj konštatovanie prvostupňového súdu, že obžalovaný počas zrýchľovania prešiel do protismeru, čo vyústilo do zrážky s vozidlom poškodených. Za jednoznačnú príčinu nehody bol aj v Pôvodnom ZP aj v Novom ZP určený šmyk vozidla v dôsledku ktorého sa vozidlo obžalovaného stalo neovládateľným a až následne prešlo do protismeru. Nie je teda správne ani konštatovanie prvostupňového súdu v Rozsudku a prokurátora v obžalobe, že obžalovaný prešiel s vozidlom do protismeru v dôsledku zrýchľovania, keďže táto konštatácia nezodpovedá realite.

Podľa Nového ZP, zrýchlenie vozidla obžalovaného začalo pri rýchlosti cca 70 km/h, kde už v danom okamihu dochádzalo k pretáčavému šmyku vozidla. Nie je teda pravdivé tvrdenie v Pôvodnom ZP, že obžalovaný šiel konštantou rýchlosťou okolo 90 km/h a až následne začal ešte viac zrýchľovať (nad túto úroveň). Práve naopak. Obžalovaný šiel rýchlosťou cca 70 km/h a až následne začal zrýchľovať, pričom pri tomto zrýchľovaní mohol dosiahnuť maximálnu rýchlosť 91,3 km/h. Uvedené správanie je pritom úplne normálne, nakoľko v čase zrýchľovania obžalovaný bol tesne za obcou, resp. na ceste mimo obce, kde je povolená maximálna rýchlosť 90 km/h, bolo slnečné počasie, žiadna prekážka na ceste a teda nič nebránilo tomu, aby obžalovaný zvolil úplne bežný manéver zrýchľovania na ceste mimo obce na maximálne povolenú rýchlosť.

Nový ZP taktiež ešte viac potvrdil aj ten záver, že v prípade obžalovaného v žiadnom prípade nešlo o závažné prekročenie rýchlosti pred samotnou nehodou. Pôvodný ZP totiž konštatoval maximálnu rýchlosť cca 100 km/h a Nový ZP maximálnu rýchlosť 91,3 km/h. Aj keby sme teda uznali pravdivosť záverov Pôvodného ZP, v žiadnom prípade nemôže ísť o hrubé/závažné porušenie ustanovení zákona č.

8/2009 Z.z. o cestnej premávke (ďalej len „zákon o cestnej premávke“), ako to vo svojich rozhodnutiach a aj Rozsudku tvrdil Okresný súd Námestovo.

Podľa § 139 ods. 4 písm. a) zákona o cestnej premávke je možné udeliť pokutu za prekročenie maximálnej dovolenej rýchlosti mimo obce až od prekročenia rýchlosti o 11 km/h. To znamená, že prekročenie rýchlosti mimo obce do 10 km/h (vrátane) nie je ani postihnutelným priestupkom proti pravidlám cestnej premávky podľa zákona o cestnej premávke. Ide o akúsi dovolenú toleranciu, ktorá existuje, okrem iného, aj už zo spomenutého dôvodu odchýlky pri meraniach rýchlosti. Nehovoriac ešte o vyššie spomínanej odchýlky radarov určených na meranie rýchlosti.

Nastáva preto otázka, ako môže byť v prípade obžalovaného konštatované, že tento sa dopustil závažného porušenia predpisov zákona o cestnej premávke, ak ani pri tom pre obžalovaného najnepriaznivejšom závere, že prekročil rýchlosť o 1,3 km/h podľa Nového ZP, resp. o cca 10 km/h podľa Pôvodného ZP, nejde ani len o priestupok podľa zákona o cestnej premávke?

Dôvodom tejto nešťastnej a tragickej dopravnej nehody tak v žiadnom prípade nebola prirýchla jazda obžalovaného, ako sa to snaží súd, či prokurátor vykresliť. Jediným dôvodom tejto nehody bolo prejdenie vozidla obžalovaného do protismeru, avšak v dôsledku pretáčavého a nekontrolovateľného šmyku, ktorý nastal pri zrýchľovaní vozidla a ktorý bol mimo kontrolu obžalovaného. Nešlo teda o žiadne úmyselné prejdenie obžalovaným do protismeru, lebo chcel predbiehať alebo prejdenie do protismeru z dôvodu veľkej rýchlosti obžalovaného. Pravou príčinou tejto nešťastnej nehody teda bola spleť nešťastných náhod, kedy vozidlo obžalovaného dostalo šmyk, obžalovaný stratil úplne kontrolu nad vozidlom a toto sa následne nekontrolovane dostalo do protismeru a zrazilo s vozidlom poškodených.

Tým však obžalovaný v nijakej miere nepopiera svoje zavinenie a zodpovednosť za vzniknutú situáciu, to určite nie. Avšak je potrebné upozorniť na to, že tak prokurátor pri podávaní obžaloby a následne aj prvostupňový súd, vychádzali a dodnes vychádzajú z nesprávnych a ničím nepodložených skutkových tvrdení, resp. zo skutkových tvrdení, ktoré sú v rozpore s už vykonanými dôkazmi, ako aj s novými dôkazmi, ktoré obžalovaný síce súdu a prokuratúre predložil, avšak tieto sa nimi odmietli adekvátne zaoberať.

Ak je totiž zákonnou povinnosťou prokurátora vyhľadávanie a predkladanie aj takých dôkazov, ktoré svedčia v prospech obvineného, o čo viac to potom musí platiť v prípade, ak takýto dôkaz aj je predložený proaktívne zo strany obžalovaného, ale prokurátor naňho odmieta prihliadať a vziať ho do úvahy. Ak súd následne priamo poukazuje na závery znaleckého posudku o ktoré opiera svoje rozhodnutie o treste pre obžalovaného, o čo viac potom mal súd zohľadniť závery Nového ZP, ak sú tieto v rozpore so závermi Pôvodného ZP o ktoré súd oprel svoje rozhodnutie o treste?

Zo strany prokuratúry a súdu ide o celkom zjavné znaky svojvôle, kedy sa už vopred tieto subjekty rozhodli ako naložia s obžalovaným a následne už len tomuto cieľu prispôbovali svoj procesný postup v danej veci.

Uvedené je však v podmienkach slovenského trestného práva a právneho štátu neakceptovateľné a neudržateľné. Závery, ktoré vyplývajú z Nového ZP, tak celkom nepochybne majú význam aj pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu, ktorý má byť obžalovanému uložený. Toto tvrdenie je to viac pravdivé, že sám súd sa pri odôvodňovaní Pôvodného rozsudku, ako aj Rozsudku, a najmä pri odôvodňovaní trestu udeľovaného obžalovanému, priamo opiera o časti a konštatácie Pôvodného ZP. Ak teda súd a prokurátor vychádzali zo záverov Pôvodného ZP, nie je prípustné a zákonné, aby súd odmietol vykonanie Nového ZP, ktorého závery boli v priamom rozpore práve s tými závermi Pôvodného ZP, od ktorých súd odvodzoval aj svoje konečné rozhodnutie. Odmietnutím jeho vykonania ako dôkazu na hlavnom pojednávaní tak prvostupňový súd porušil právo obžalovaného na obhajobu a spravodlivý súdny proces a prokurátor si nesplnil svoje zákonné povinnosti v zmysle trestného poriadku a vyhľadávacej zásady.

E. ODKLON OD USTÁLENEJ ROZHODOVACEJ PRAXE SÚDOV

Je potrebné dôrazne poukázať aj na to, že Rozsudok prvostupňového súdu a odvolanie prokurátora, v ktorom žiada ešte prísnejší trest pre obžalovaného, je v hrubom rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou všeobecných súdov v rovnakých alebo obdobných prípadoch, resp. dokonca aj v hrubom rozpore s doterajšou rozhodovacou praxou konkrétnej sudkyne Okresného súdu Námestov, Mgr. Daniely Pilarčíkovej, ktorá vydala Rozsudok a aj rozhodovacou praxou Krajského súdu v Žiline ako odvolacieho súdu.

Takýto postup je opätovne v rozpore s princípom právnej istoty garantovaným ústavou a je porušením aj zákonných povinností samotnej sudkyne a príslušných súdov, resp. aj priamo zásahom do ústavou garantovaných práv obžalovaného na spravodlivý súdny proces.

V tomto kontexte tak poukazujeme napríklad na početné prípady obdobných rozhodnutí, ktoré sú aj dobre verejne známe, pričom spomenieme napríklad prípad dnešného špeciálneho prokurátora B. P.,

bývalého poslanca K. A., hercov K. S., U. D., A. P., či mnohých iných. Vo všetkých týchto prípadoch išlo o dopravné nehody s následkom smrti a vo všetkých týchto prípadoch bol obžalovaným uložený podmienený trest odňatia slobody. Len skutočnosť, že v tomto prípade išlo o mediálne známe osoby nemôže v žiadnom prípade odôvodňovať záver, že rovnaký prístup a rozhodovanie sa neaplikuje aj v prípade obžalovaného.

Čo je však ešte viac vypuklé je skutočnosť, že rovnaký prístup k rozhodovaniu má aj sám Okresný súd Námestovo. Dokonca, nielen samotný súd ako inštitúcia, ale aj totožná sudkyňa Mgr. Daniela Pilarčíková, ktorá vydala aj tunajší Pôvodný rozsudok a aj nový Rozsudok.

Za zmienku stoja napríklad jej rozhodnutia pod sp. zn. 6T/146/2014, 6T/74/2018 alebo 6T/81/2018. Nielenže vo všetkých týchto rozsudkoch bol v obdobnom prípade (teda autonehoda s následkom smrti) páchatelom uložený podmienený trest odňatia slobody, ale dokonca vo všetkých týchto prípadoch rozhodovala ešte aj totožná sudkyňa, ako v prípade obžalovaného. Z uvedeného vyplýva, že tak prvostupňový súd, ako aj tunajšia zákonná sudkyňa vo veci obžalovaného, ba dokonca ešte aj nadriadený odvolací súd Krajský súd v Žiline, jednoznačne presadzujú takú rozhodovaciu prax, kde pri nedbanlivostných dopravných nehodách s následkom smrti ukladajú zásadne podmienené tresty odňatia slobody.

Spomenieme napríklad rozhodnutia Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 1To/54/2018, 3To/6/2019 alebo 1To/94/2018. Aj tieto rozhodnutia však ostali ignorované, či už prokurátormi Okresnej prokuratúry Námestovo alebo Okresným súdom Námestovo, ako podriadeným súdom Krajskému súdu v Žiline, resp. ostali ignorované dokonca aj samotným Krajským súdom v Žiline, keď v Odvolacom rozhodnutí rozhodol v rozpore s touto svojou judikatúrou.

Ak sa teda sudkyňa, Mgr. Daniela Pilarčíková, v prípade obžalovaného odklonila od svojej doterajšej (dá sa povedať konštantnej) rozhodovacej praxe, z akého dôvodu tak urobila?

A ak v týchto predchádzajúcich prípadoch aj Okresná prokuratúra v Námestove plne akceptovala tieto rozhodnutia Okresného súdu v Námestovo a tam uložené tresty odňatia slobody s podmieneným odkladom výkonu trestu nerozporovala, z akého dôvodu postupuje inak v prípade obžalovaného?

A ak by sa aj od svojej doterajšej rozhodovacej praxe chcel súd či prokurátor odkloniť, z akého dôvodu neposkytli k tomuto svojmu odklonu ani len základné odôvodnenie?

Pritom obžalovaný už od úplného počiatku upozorňuje či už súd alebo prokuratúru na túto stabilnú rozhodovaciu prax a žiadal, aby v prípade, ak sa od nej plánuje prokurátor, či súd odkloniť, aby mu bol tento odklon patrične vysvetlený a odôvodnený.

Nič z toho sa však dodnes nestalo.

V čom je teda prípad obžalovaného natoľko odlišný od citovanej rozhodovacej praxe, že si vyžaduje uloženie nepodmieneného trestu odňatia slobody, že odôvodňuje podanie opakovaného odvolania prokurátorom v neprospech obvineného aj za stavu, že už bolo vyhovené jemu prvému odvolaniu a že odôvodňuje aj opakované rozhodovanie odvolacieho súdu, ktorý opakovane žiada prísnejší a prísnejší trest pre obžalovaného?

Pri absencii uvedených dôvodov je v správaní a rozhodovaní sudkyne Okresného súdu Námestovo, Mgr. Daniely Pilarčíkovej, ako aj v postupe prokurátorov Okresnej prokuratúry Námestovo, JUDr. Kocúra a JUDr. Sládkoviča, badať silné znaky ich svojvôle, či zaujatosti voči osobe obžalovaného. Znaky svojvôle sú ešte znásobené tým, že napriek výslovným upozoreniam na absenciu odôvodnenia pre takýto odklon a postup, ani súd ani prokurátor do dnešného dňa neposkytli obžalovanému a obhajobe odôvodnenie tohto ich postupu, nieto ešte presvedčivé odôvodnenie tohto postupu. Toto celé skôr naznačuje argumentačnú núdzu na strane súdu a prokuratúry, ktorí sú si vedomí toho, že v prípade obžalovaného neexistujú žiadne racionálne okolnosti a podmienky pre takýto významný odklon od ustálenej rozhodovacej praxe, a preto sa snažia tento vlastný nedostatok vo svojom počínaní prekryť „mlčaním“.

Čerešničkou na torte je potom už len tá skutočnosť, že v deň kedy sa na Krajskom súde v Žiline koná verejné zasadnutie v tejto trestnej veci obžalovaného, sa koná aj verejné zasadnutie v obdobnej veci (dopravná nehoda s následkom smrti), ktorú taktiež rozhodovala sudkyňa Mgr. Daniela Pilarčíková a kde bol prokurátorom ten istý prokurátor ako v prípade obžalovaného. Ide o prípad vedený na Okresnom súde Námestovo pod sp. zn. 6T/75/2020 a na Krajskom súde v Žiline pod sp. zn. 1To/79/2021.

Teda rovnaký skutok s úplne totožnou právnou kvalifikáciou ako v prípade obžalovaného, rovnaký prokurátor a rovnaká sudkyňa ako v prípade obžalovaného. Avšak kompletne iný záver/rozhodnutie a kompletne iný prístup súdu a prokuratúry.

V tomto prípade totiž sudkyňa uložila obžalovanej trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky, avšak s podmieneným odkladom a skúšobnou dobou 3 roky. Teda automaticky už bol sudkyňou uložený podmienený trest, pritom v tomto prípade sudkyňa konštatovala, že takýto trest považuje za zákonný

a spravodlivý, ktorý zodpovedá potrebám generálnej, ako aj individuálnej prevencie. Teda zreteľne konštatovala presne to (doslova použitím rovnakých výrazov), čo v prípade obžalovaného vytyka, že nemôže byť naplnené uložením podmiennečného trestu, resp. dokonca ani v kontexte 20-mesačného nepodmienečného trestu. V prípade obžalovaného pritom ako už bolo preukázané, sudkyňa vôbec nekonštatovala prečo považovala za potrebné sa odkloniť od tejto svojej rozhodovacej praxe.

Je síce pravda, že voči tomuto rozhodnutiu sa prokurátor odvolal, avšak, a toto je zásadného charakteru, vo svojom odvolaní nenavrhol obžalovanej uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody, ale znova len podmiennečný trest odňatia slobody v polovici zákonom stanovenej trestnej sadzby s probačným dohľadom.

Teda aj sám prokurátor sa stotožnil s tým, že obžalovanej má byť uložený len a výlučne podmiennečne odložený trest odňatia slobody a tým považoval takýto trest za zákonný a spravodlivý.

Pýtame sa teda, ako je možné v právnom štáte, ktorým Slovenská republika podľa ústavy je, že tak sudkyňa aj prokurátor v takmer totožnom prípade obžalovaného postupujú diametrálne odlišne a nielenže považujú v prípade obžalovaného uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody za jediný dostatočný a spravodlivý trest, aj keď v iných prípadoch žiadali vždy len podmiennečný trest, ale dokonca nepovažujú ani 20, ani 24 mesiacov takéhoto trestu za dostatočný. A, čo je nie menej dôležité, tento odklon od svojej vlastnej rozhodovacej praxe a postupu absolútne nijako nezdôvodňujú.

Žiadame preto Krajský súd v Žiline, aby na túto skutočnosť s plnou vážnosťou a dôraznosťou prihliadal pri rozhodovaní o odvolaní obžalovaného, nakoľko takýto postup Okresného súdu Námestovo a Okresnej prokuratúry Námestovo nesie znaky hrubej arbitrárnosti, svojvôle a zaujatosti voči osobe obžalovaného, pričom zároveň dochádza k hrubým a závažným zásahom do základných práv obžalovaného, ktoré mu garantuje priamo ústava (napr. právo na spravodlivý proces, porušenie princípov právneho štátu, zákaz diskriminácie atď.).

F. K NEPRIMERANOSTI ULOŽENÉHO A ŽIADANÉHO TRESTU PRE OBŽALOVANÉHO

Jednou zo základných zásad ukladania trestov podľa § 34 ods. 3 trestného zákona je to, že „Trest má postihovať iba páchatel'a, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.“

Podľa § 34 ods. 4 trestného zákona „Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, pritažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.“

Je samozrejmé, že udelenie akéhokoľvek trestu v akejkoľvek výmere bude mať dopad na rodinu obžalovaného a tieto následky nie je možné izolovať. O to je však dôležitejšie, aby pri rozhodovaní o konkrétnom treste sa vyvažovali tieto dva záujmy a dospelo sa k takému riešeniu, ktoré zabezpečí riadnu nápravu obžalovaného ako páchatel'a trestného činu a zároveň v čo najmenšej miere bude negatívne vplývať na rodinu obžalovaného a jemu blízke osoby.

Tu treba zdôrazniť, že obžalovaný je ctihodný a bezúhonný občan, ktorý nikdy nespáchal žiadny trestný čin, vždy viedol a aj naďalej vedie riadny a usporiadaný život. Tak v minulosti, ako aj dnes sa venuje širokej charitatívnej činnosti, pomáha iným, pričom tejto činnosti sa venoval dlho predtým, než vôbec došlo k spáchaniu predmetného skutku. Je otcom dvoch maloletých detí, manželom a živiteľom rodiny. Jeho rodina je od neho závislá, a to nielen po finančnej stránke, ale aj po osobnej stránke, nakoľko maloleté dcéry majú vybudované silné citové väzby na osobu obžalovaného a jeho každodennú prítomnosť v domácnosti. V neposlednom rade je potrebné pripomenúť aj to, že obžalovaný je zamestnávateľom desiatok osôb, ktoré sú odkázané a závislé od jeho podnikateľskej činnosti.

Obžalovaný počas celého trestného konania pristupoval k veci s plnou vážnosťou, uvedomujúc si všetky následky, ktoré svojím konaním spôsobil, za tieto prevzal plnú zodpovednosť a urobil všetko pre to, aby odstránil všetky negatívne následky, ktoré sa odstrániť dali. Obžalovaný si však zároveň so sebou nesie doživotný kríž toho, čo spáchal a čo nedokáže zvrátiť ani tou najúprimnejšou ľútosťou. O tom, že obžalovanému ani dnes nie je jedno, čo spáchal svedčí aj množstvo predložených lekárskejších správ z odboru psychológie a psychiatrie, ktoré potvrdzujú, že do dnešného dňa trpí post-traumatickým syndrómom, máva úzkostné stavy, nespavosť a k bežnému fungovaniu je odkázaný na medikamentóznú liečbu a terapie. Ide pritom o stav obžalovaného, ktorý vznikol len a výlučne v spojení s predmetnou nehodou a ktorými netrpel nikdy predtým. Už len účasť na samotných súdnych pojednávaniach je pre obžalovaného traumatizujúcou skutočnosťou, čo taktiež vyplýva z predložených lekárskejších správ, ktoré mu dokonca neodporúčali ani len sa zúčastňovať súdnych pojednávani z obavy o zhoršenie jeho zdravotného stavu.

Uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody obžalovanému je v rozpore s citovanou zásadou ukladania trestov podľa § 34 ods. 3 trestného zákona. Uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody bude mať zásadné, vážne a najmä nezvratiteľné negatívne následky na maloleté dcéry obžalovaného,

ktoré budú musieť byť po dlhú dobu úplne odlúčené od obžalovaného a jeho doterajšej každodennej prítomnosti doma. Ide pritom o veľmi vzácne a dôležité obdobie vývoja maloletých dcér obžalovaného (vo veku 6 a 4 roky), kedy si tieto budujú so svojim otcom vedomé citové väzby a prechádzajú prvou fázou budovania si osobnostných čŕt. Absencia otca v takejto dôležitej fáze dospievania maloletých ich môže negatívne poznačiť na celý život, resp. pretaviť sa do celoživotných negatívnych následkov maloletých. Okrem uvedeného neprimerane negatívneho následku je potrebné taktiež zdôrazniť, že obžalovaný je živiteľ rodiny, ktorý zabezpečuje rodinu aj po hmotnej stránke. Výpadok jeho ekonomického prispievania do domácnosti, tak bude mať aj negatívne hmotné následky na maloleté dcéry obžalovaného a jeho manželku. Dôjde k výraznému zníženiu životného štandardu celej rodiny, čo sa taktiež môže pretaviť do dlhodobých negatívnych následkov na všetkých rodinných príslušníkoch obžalovaného.

V prípade uloženia nepodmienečného trestu odňatia slobody pre obžalovaného je veľká pravdepodobnosť, že obžalovaný bude nútený prepustiť desiatky svojich zamestnancov, nakoľko nebude schopný riadiť svoju podnikateľskú činnosť rovnako ako doteraz.

Vzhľadom na všetko vyššie uvedené tak uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody nebude mať žiadny pozitívny následok na samotného obžalovaného, za to celú radu tých negatívnych na celé jeho okolie.

Uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody nezvráti negatívne následky, ktoré boli spôsobené poškodeným, ale za to prinesú celú radu negatívnych následkov pre rodinu, blízke osoby, ako aj zamestnancov a spolupracovníkov obžalovaného. Neprimeraným potrestaním samotného obžalovaného nedôjde k náprave negatívnych následkov spôsobených poškodeným. Akokoľvek prísny trest bude obžalovanému udelený, nezvráti to následky, ktoré už nastali.

Ak aj uznáme skutočnosť, že prvostupňový súd bol viazaný názorom odvolacieho súdu v tom, že pôvodne uložený trest obžalovaného bol neprimerane nízky a preto musí uložiť prísnejší trest, to nevylučuje uloženie prísnejšieho trestu obsahujúceho podmienečný trest odňatia slobody. Prísnosť uloženého trestu sa totiž nikdy neposudzuje izolovane, resp. len v kontexte uloženej výšky daného trestu. Prísnejší trest môže byť aj kombinácia viacerých trestov spolu s ochrannými opatreniami. Uloženie prísnejšieho trestu tak nesmie byť formalisticky vykladané len tak, že prvostupňový súd bol povinný uložiť rovnaké druhy trestov, ale vo vyššej výmere a výlučne nepodmienečne.

Obžalovaný na hlavnom pojednávaní v rámci záverečnej reči obhajcu dokonca súdu aj ponúkol možnosť, aby mu bol uložený akýkoľvek trest v kombinácii s akýmkoľvek ochranným opatrením a v akejkoľvek výmere pod podmienkou, že pôjde o podmienečne uloženie trestu odňatia slobody, aby tak za jeho skutok nepykali jeho rodinní príslušníci a jeho okolie. Obžalovaný predložil ochotu akceptovať aj viaceré alternatívne tresty naraz, napríklad zákaz viesť motorové vozidlá na desať rokov, trest domáceho väzenia na štyri roky, atď.

Aj takéto tresty by síce znamenali obrovský zásah nielen do života obžalovaného (čo je samozrejme úplne pochopiteľné, keďže je páchatelom daného trestného činu), ale aj jeho rodiny, avšak aspoň v obmedzenej miere by boli eliminované značné negatívne dopady na jeho rodinu, zamestnancov a spolupracovníkov. Obžalovaný by totiž dokázal svojej rodine zabezpečiť živobytie, podieľať sa na výchove maloletých dcér, aspoň v základných črtách riadiť svoje spoločnosti a teda finančne sa starať o rodinu, plniť všetky záväzky voči druhým zmluvným stranám, dávať naďalej prácu priamym pracovníkom, dodávateľom atď.

Účelom trestania má byť potrestanie obžalovaného, nie jeho rodiny a blízkeho okolia. V prípade odlúčenia obžalovaného od rodiny bude táto situácia veľmi zle vplývať na psychický vývoj maloletých detí a aj samotná manželka obžalovaného bude prežívať veľmi ťažké obdobie.

Vzhľadom na všetko vyššie uvedené tak máme za to, že uloženie nepodmienečného úhrnného trestu odňatia slobody vo výmere dvoch rokov, resp. aj akéhokoľvek prísnejšieho nepodmienečného trestu odňatia slobody, je v prípade obžalovaného neprimeraným trestom, ktorý je v rozpore so zásadami ukladania trestov ako ich ustanovuje trestný zákon, ako aj v rozpore so stabilnou rozhodovacou praxou všeobecných súdov, pričom neexistujú žiadne okolnosti osobitného zreteľa, ktoré by v prípade obžalovaného odôvodňovali iný postup. Resp. ak by aj existovali, do dnešného dňa neboli zo strany súdu ani prokuratúry uvedené.

Prokurátorom a súdom namietaná funkcia individuálnej aj generálnej prevencie, ako aj sankčnej funkcie trestu, je v prípade obžalovaného plne naplnená už aj uložením trestu odňatia slobody s podmienečným odkladom. Už samotné následky obžalovaným spáchaného skutku a doživotné bremeno s tým spojené, ktoré si obžalovaný nesie a rovnako tak aj postoj obžalovaného k snahe odstrániť všetky odstrániteľné negatívne následky jeho konania, sú jednoznačným a dostatočným dôkazom toho, že v prípade obžalovaného nie je na jeho „prevýchovu“ potrebný nepodmienečný trest odňatia slobody.

O tom svedčí aj tá skutočnosť, že obžalovaný dokonca ešte aj po vydaní Rozsudku, a po tom čo už poškodeným dobrovoľne uhradil nimi žiadanú časť náhrady škody vo výške 28 000 eur, dňa 23. mája 2023 poškodeným zaslal ďalší list, v ktorom sa im ospravedlnil, vyjadril silnú ľútosť nad tým čo spáchal, poskytol poškodeným pomocnú ruku v prípade, ak by s čímkoľvek potrebovali pomôcť či teraz alebo v budúcnosti a ešte im aj dodatočne zaslal 4000 eur ako ďalšiu kompenzáciu ich straty.

Je nutné poznamenať, že ak by súd alebo prokurátor opätovne chceli konštatovať, že ide len o akési špekulatívne alebo účelové konanie obžalovaného, aby získal poľahčujúcu okolnosť, tak v tomto prípade je to už absolútne vylúčené. Obžalovaný totižto k tomuto kroku pristúpil v čase, keď už uvedená skutočnosť nemá vplyv na existenciu poľahčujúcich okolností a v čase, keď už poškodeným dobrovoľne uhradil všetku škodu, ktorú si nárokovali. Je teda úplne zrejmé a možné objektívne konštatovať, že obžalovaný tak učinil výlučne z dôvodu, že naozaj cíti vinu a ľútosť nad tým čo spáchal a aké to má následky na poškodených a tieto sa snaží všemožne odstrániť do maximálnej novej miery.

Aj keď súdu a prokuratúre už bolo mnohokrát vydokladovaná aj charitatívna činnosť obžalovaného, ktorej sa venoval ďaleko predtým než sa stal tunajší skutok, tak aj tu si dovoľíme opätovne poukázať na ďalšiu charitatívnu činnosť, ktorú obžalovaný vykonáva a ktorá svedčí o charaktere jeho osoby. Opätovne ide o obdobie po vydaní Rozsudku, teda o prokurátorom tvrdené údajne špekulatívne nie je možné ani uvažovať.

Navyše, ani prokurátor, ani súd ani len neuviedli, v čom vidia potrebu nápravy obžalovaného a aká náprava má byť údajne dosiahnutá nepodmienečným trestom odňatia slobody. Nie je vôbec jasné k akej dodatočnej prevýchove obžalovaného by malo dôjsť v dôsledku nepodmienečného trestu odňatia slobody, ku ktorej už nedošlo alebo ku ktorej nemôže dôjsť aj uložením podmienečného trestu odňatia slobody.

Podľa konštantnej judikatúry pritom platí, že „Pri úvahe o podmienečnom odklade výkonu trestu odňatia slobody podľa § 58 ods. 1 písm. a) TZ [teraz § 49 ods. 1 písm. a) TZ - pozn. autora] musí súd zhodnotiť všetky okolnosti týkajúce sa osoby páchatel'a, najmä jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, ako aj činu, ktorý obvinený spáchal, aby mohol urobiť odôvodnený záver, či sa účel trestu dosiahne aj bez jeho výkonu, alebo nie.“ Aj podľa odbornej literatúry platí, že „Jednoduché prejednanie trestnej veci pred súdom a hrozba výkonom trestu odňatia slobody môže byť dostatočná spravidla u páchatel'ov, u ktorých je spáchanie trestného činu ojedinelým vybočením z inak riadneho spôsobu života. Teda u osôb, ktoré aj bez sústavnej kontroly a pomoci zvonku s vysokou mierou pravdepodobnosti v budúcnosti budú viesť riadny život.“

V prípade obžalovaného sú splnené všetky zákonné podmienky podľa § 49 Trestného zákona na podmienečné odloženie výkonu trestu odňatia slobody. Práve v prípade obžalovaného je viac ako zrejmé, že prejednaný skutok je naozaj výnimočným excesom z jeho doterajšieho života, pričom jeho doterajší život, prostredie v ktorom žije a pracuje, ako aj okolnosti prípadu jasne preukazujú, že nepodmienečný výkon trestu odňatia slobody nie je v prípade obžalovaného nevyhnutný, resp. ani žiadaný a vhodný. Negatívne následky, ktoré tento trest bude mať na rodinu obžalovaného a jeho okolie ďaleko prevyšujú akékoľvek, údajne pozitívne (aj keď dodnes nekvantifikované a nevysvetlené zo strany súdu a prokuratúry) následky, ktoré takýto trest má mať na prevýchovu obžalovaného.

Podmienečné odsúdenie vychádza z predpokladu, že už samo trestné stíhanie páchatel'a, negatívne zhodnotenie jeho osoby a činu rozsudkom, hrozba budúceho prípadného výkonu trestu, obmedzenie a podmienky týkajúce sa správania odsúdeného i prípadné výchovné pôsobenie toho, kto prevzal záruku za jeho nápravu, či vykonáva dohľad (ak bol uložený), môžu mať samy osebe z hľadiska individuálnej aj generálnej prevencie účinky, ktoré má inak len výkon uloženého trestu.

Ak aj prvostupňový súd vo svojom Rozsudku považuje nenapraviteľný následok na živote poškodenej za takú okolnosť, ktorá odôvodňuje nepodmienečný trest odňatia slobody, je potrebné poukázať na súdnu prax, podľa ktorej platí, že „Ťažký následok dopravnej nehody (smrť poškodeného) zavinený z nedbanlivosti, sám osebe nevylučuje možnosť použitia ustanovenia § 49 ods. 1 písm. a) TZ, pokiaľ ďalšie okolnosti charakterizujúce skutok a osobu páchatel'a znižujú stupeň spoločenskej závažnosti spáchaného trestného činu“.

V prípade obžalovaného tak sú naplnené všetky zákonné podmienky pre podmienečné odloženie výkonu trestu odňatia slobody. V prípade skutku spáchaného obžalovaným totiž všetky okolnosti prípadu, ako aj prostredie v ktorom žije svedčia v prospech obžalovaného. Samozrejme, obžalovaný si plne uvedomuje ten najhorší následok, ktorý svojím skutkom spôsobil (smrť poškodenej) a svoju zodpovednosť za tento následok nijako nezľahčuje, ale zároveň nie je prípustné, aby bola táto skutočnosť posudzovaná izolovane od zvyšku prípadu a táto skutočnosť sama o sebe odôvodňovala nepodmienečné uloženie trestu odňatia slobody.

G. ZÁVER A ZHRNUTIE

Napriek tomu však prokuratúra aj súde odmietajú zohľadniť tieto objektívne skutočnosti trestnej veci obžalovaného, nerešpektujú svoje zákonné povinnosti a bez akéhokoľvek dôvodu a zdôvodnenia sa odkláňajú od konštantnej a stabilnej rozhodovacej praxe (ako vlastnej, tak aj praxe nadriadených orgánov), konajú svojvoľne a arbitrárne a vykazujú silné indície o vlastnej zaujatosti voči obžalovanému. 139. Vzhľadom na všetky skutočnosti uvedené v tomto podaní si dovoľujeme požiadať tunajší súd, aby rozhodol tak, ako to bolo uvedené v odvolaní obžalovaného, resp. v odôvodnení odvolania obžalovaného, teda podľa § 321 ods. 1 písm. e) trestného poriadku zrušil napadnutý Rozsudok Okresného súdu Námestovo zo dňa 13. decembra 2022 v celom rozsahu a následne podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku sám rozhodol tak, že obžalovanému uloží trest odňatia slobody s podmieneným odkladom jeho výkonu a trest zákazu činnosti podľa uváženia odvolacieho súdu.“

K odvolaniu prokurátora sa písomne vyjadril obžalovaný prostredníctvom obhajcu JUDr. Mgr. Jaroslava Plunára (č.l. 823-828) v tom zmysle, že:

„Prokurátor Okresnej prokuratúry Námestovo pod sp. zn. Pv 258/20/5507-32 podal dňa 12.03.2021 obžalobu na A. A. na Okresný súd Námestovo pre prečin usmrtienia podľa § 149 ods. 1, 2 písm. a) Tr. zákona a iné.

Podľa názoru prokurátora súd uložené tresty sprísnil ale len mierne.

Prokurátor vo svojom odvolaní uvádza, že nie je možné uprieť formálne naplnenie podmienok na priznanie poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l) Trestného zákona, teda že sa k spáchaniu trestného činu priznal a jeho spáchanie oľutoval. Následne prokurátor polemizuje o úprimnosti jeho ľútosti, keďže obžalovaný má podľa prokurátora bagatelizovať svoje pochybenie a snaží sa údajne navodiť dojem, že na dopravnej nehode nesie časť zodpovednosti aj poškodený J. A. nesprávnou technikou jazdy.

Je potrebné uviesť, že Okresný súd Námestovo prehnanie a úprimné oľutovanie obžalovaného podľa § 257 Tr. poriadku prijal. Zároveň podľa ustanovenia § 257 ods. 6 Tr. poriadku zistil súd stanovisko prokurátora, ktorý sa vyjadril, že vyhlásenie obžalovaného navrhoval súdu prijať. Súd na základe vyhlásenia obžalovaného o uznaní viny vydal súd uznesenie, ktorým vyhlásenie obžalovaného prijal. To, že obžalovaný na hlavnom pojednávaní, ktoré sa konalo dňa 13.12.2022 poukázal na znalecký posudok, zhotovený znalcom z odboru dopravy a zároveň predložil okresnému súdu znalecký posudok č. 76/2022 znalca v odbore Doprava cestná Ing. Marcel Janco zo dňa 09.10.2022, v ktorom znalec priamo konštatoval zistených rozporov predsa nie je bagatelizovaním svojho pochybenia. Úlohou znalca je odpovedať na odborné otázky a keď znalec konštatuje skutočnosti, ktoré uvedie v znaleckom posudku nejde o bagatelizáciu tak, ako to uvádza prokurátor.

Prokurátor v odvolaní tiež uvádza, že priznanie poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. k) Tr. zákona je podľa jeho právneho názoru na mieste. Uvádza však, že k dohode o náhrade škody došlo až po tom, ako bol obžalovaný neprávoplatne odsúdený. Z uvedeného prokurátor vyvodzuje, že primárnou motiváciou obžalovaného bolo splnenie podmienok na priznanie ďalšej poľahčujúcej okolnosti. Obžalovanému neostáva ako súhlasiť s týmto konštatovaním. Obžalovanému v akomkoľvek trestnom konaní ide o to, aby primárne získal v rámci trestného konania pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich okolností nad preťažujúcimi okolnosťami a tým, podmienok podľa § 38 Tr. zákona pri určovaní druhu trestu a jeho výmery. Obžalovaný len dodáva, že pri uzatváraní dohody s poškodenými konal spontánne a to v čase, kedy nebol trest právoplatný. Vyznané je aj to, že škodu nahradil vo výške ako ju požadovali poškodení a nie až po tom, ako výšku škody poškodeným určil súd.

Prokurátor dáva do pozornosti súdu aj tú skutočnosť, že pri získaní poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. j) Tr. zákona obvinený pred spáchaním posudzovaného trestného činu sa dopustil dvoch priestupkov na úseku dopravy. Vidí v tom, oslabenie tejto poľahčujúcej okolnosti. Trestný zákon pritom v ustanoveniach § 36 uvádza poľahčujúce okolnosti a v § 37 priťažujúce okolnosti. V § 38 Trestného zákona uvádza zásady pre ich aplikáciu pri určovaní druhu trestu a jeho výmery. Tieto sú súdom v zmysle Tr. zákona buď priznané alebo nepriznané. Nikde v týchto ustanoveniach Trestného zákona však nie je uvedené akési oslabenie poľahčujúcich okolností,

Práve naopak, po zohľadnení všetkých okolností prípadu, pomery páchatel'a a zabezpečenie ochrany spoločnosti má obžalovaný za to, že uloženie trestu pod dolnou hranicou zákonom ustanovenej trestnej sadzby je v tomto prípade primerané.

Čo sa týka druhu a výmery trestu, tak Trestný zákon vo svojich ustanoveniach, najmä v ustanoveniach deklarujúcich zásady ukladania trestov, poskytuje ochranu spoločnosti pred trestnými činmi podobe trestov a to tak, že trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatel'mi tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny

život súčasne ich odradiť od páchania trestných činov za súčasného vyjadrenia morálneho odsúdenia páchatel'a spoločnosťou.

Keďže uvedený cieľ, t.j. zabránenie v páchaní trestnej činnosti zároveň naplňa aj ochranu spoločnosti treba mať pri voľbe trestu a jeho výmery vždy na zreteli V zmysle zásady legality trestu je možné uložiť len taký druh trestu a len v takej výmere ako je to ustanovené v Trestom zákone, pričom trestné sadzby za jednotlivé trestné činy sú ustanovené v osobitnej časti Trestného zákona. Súd pri určovaní druhu a výmery trestu prihliada na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce a poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy a zároveň má trest postihovať iba páchatel'a, tak, aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

Z hľadiska osobných pomerov a možnosti nápravy obžalovaného súd zistil, že obžalovaný A. A. , tak, ako to vyplýva z odpisu z registra trestov, nebol súdne trestaný. Čo sa týka priestupkov, obžalovaný A. A. má evidované dva priestupky za menej závažné priestupky na úseku dopravy.

Obžalovaný na hlavnom pojednávaní k osobným pomeroch uviedol, že je ženatý, má dve maloleté deti. S manželkou majú dobré manželstvo, vlastní viacero firiem. Skutok, ktorý spáchal veľmi ľutuje, a žela si, aby mu poškodení dokázali odpustiť. Poškodeným sa na hlavnom pojednávaní opätovne ospravedlnil, požiadal o odpustenie a to aj vo svojej záverečnej reči.

Prvostupňový súd zistil priaznivú prognózu prevýchovy obžalovaného a konštatoval ju aj v rozsudku. Pri posudzovaní skutku prvostupňovým súdom došlo k tomu, že súd zistil jedinou priťažujúcou okolnosť a aplikoval ustanovenie § 38 písm. h) Tr. zákona - porušenie dôležitej povinnosti vyplývajúcej z páchatel'ovho zamestnania, postavenia alebo funkcie alebo uloženej mu podľa zákona, V danom prípade sa jedná o zákon č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke v znení neskorších zmien a doplnkov.

Obhajoba dáva do pozornosti odvolacieho súdu, že po tom, ako odvolací súd rozhodoval dňa 17.05.2022 a vydal uznesenie sp.zn: 1To/78/2021 došlo na hlavnom pojednávaní okresného súdu Námestovo k zmene pomeru poľahčujúcich a priťažujúcich okolností a to 3 poľahčujúce a jedna priťažujúca (3:1) oproti stravu pri vyhlásení rozsudku sp.zn. 6T/16/2021-504 zo dňa 10.08.2021, kedy okresný súd zistil a konštatoval pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností v pomere dva ku jednej. (2:1). Túto skutočnosť okresný súd nevzal do úvahy.

Obhajoba sa v prípade obžalovaného v súvislosti s prevahou poľahčujúcich okolností a ďalších okolností domáha využitia inštitútu mimoriadneho zníženia trestu.

Obžalovanému je jasné, že aplikácia § 39 ods. 1 Tr. zákona súdom neznamená pravidelný postup súdu. Použitie ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zákona prichádza do úvahy len vtedy, ak súd vzhľadom na okolnosti prípadu alebo vzhľadom na pomery obvineného má za to, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom bolo pre danú osobu neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania, kedy možno páchatel'ovi uložiť aj trest aj pod dolnú hranicu trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom. Súd teda pri rozhodovaní o tom, aký druh trestu a v akej výmere obžalovanému uloží mal vychádzať jednak z toho, že trest má plniť nie len represívnu funkciu teda zabráňovať v páchaní ďalšej trestnej činnosti, a výchovnú funkciu teda vytvárať podmienky na výchovu páchatel'a, aby viedol riadny život, ale kladie dôraz aj na zásadu humanity, z ktorej vyplýva zákaz neprimeranej sankcie vo vzťahu k okolnostiam prípadu alebo pomeroch páchatel'a má súd za to, že použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchatel'a neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti. postačuje aj trest kratšieho trvania, možno páchatel'ovi uložiť trest pod dolnú hranicu trestu ustanoveného týmto zákonom.

Súd mal preto s prihliadnutím na zásadu primeranosti trestu k trestnému činu mal obžalovanému uložiť trest odňatia slobody podľa kritérií obsiahnutých v ustanovení § 39 ods. 1 Tr. zákona (mimoriadne zníženie trestu) , nakoľko uloženie trestu odňatia slobody aj na samej dolnej hranici trestnej sadzby bolo pre obžalovaného vzhľadom na pomery obžalovaného a možnosť jeho nápravy neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania.

Súd mal pri použití trestnej sadzby použiť mimoriadne zmierňovacie ustanovenie s ohľadom na možnosti nápravy páchatel'a, ktoré sú v jeho prípade pozitívne zistené a preukázané. Poukazujú aj na závery vyjadrení, ktoré odznali na hlavnom pojednávaní dňa 13.12.2022. Vyplýva z toho, že aj uloženie trestu odňatia slobody na dolnej hranici trestnej sadzby je pre obžalovaného neprimerane prísny trestom pričom na jeho nápravu a ochranu spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania.

Práve tu by mal zavážiť pomer priznaných poľahčujúcich a priťažujúcich okolností u obžalovaného vtom smere, že všetky tieto poľahčujúce okolnosti, ktoré sami osebe sú len všeobecnými poľahčujúcimi okolnosťami, v konkrétnom prípade v súhrne a v spojení s ostatnými okolnosťami prípadu nadobudli taký význam, že mali byť posúdené ako výnimočné okolnosti prípadu v zmysle § 39 ods. 1 Tr. zákona (R 21/1970), pretože preukazujú jednoznačne kritický postoj obžalovaného k spáchanému skutku,

ofutovaniu jeho spáchania, ďalej to, že v prípade obžalovaného nejde o recidívu a napokon uvedenie si protiprávnosti a nebezpečnosti činu so snahou o nápravu tým, že významnou mierou napomohol k odstráneniu škodlivých následkov (dobrovoľná náhrada škody).

Obžalovaný A. A. žiada odvolací súd, aby napadnutý rozsudok podľa § 321 ods. 1 písm. b), písm. e) Tr. por. poriadku zrušil.“

Na verejnom zasadnutí, ktoré sa na krajskom súde po splnení zákonných podmienok konalo v neprítomnosti obžalovaného a splnomocnenca poškodených, prokurátorka a obhajcovia obžalovaného uviedli nasledovné skutočnosti.

Prokurátorka KP uviedla, že sa pridrižiava písomného vyhotovenia podaného odvolania prokurátora s tým, že vzhľadom na skutočnosť, že obžalovaný v celom rozsahu uhradil nárok poškodených na náhradu škody a dokonca prispel finančnou čiastkou nad jeho rámec, navrhla, aby krajský súd obžalovanému po zrušení napadnutého rozsudku vo výroku o trest uložil trest odňatia slobody v prvej polovici zákonom ustanovenej trestnej sadzby, a to aj vzhľadom k zisteným poľahčujúcim okolnostiam. Obžalovaného navrhla na výkon trestu odňatia slobody zaradiť do ústavu s minimálnym stupňom stráženia. Trest zákazu činnosti navrhla zvýšiť o jeden rok, t.j. na dobu 6 rokov. Odvolanie obžalovaného navrhla zamietnuť ako nedôvodné.

Obhajca JUDr. Mgr. Jaroslav Plunár uviedol, že navrhuje v zmysle podaného odvolania napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť vo výroku o uloženom treste v zmysle ustanovenia § 321 ods. 1 písm. e) Tr. por. s tým, že obžalovanému bude uložený nový trest za použitia ustanovenia § 39 Tr. zák., a to aj vzhľadom na prevažujúci pomer poľahčujúcich okolností na dolnej hranici zákonom ustanovenej trestnej sadzby. Navrhol taktiež, aby bol výkon trestu odňatia slobody obžalovanému podmiennečne odložený s určením primeranej skúšobnej doby. Pokiaľ sa týka trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá, výšku trestu necháva na zváženie krajského súdu a zvýraznil, že trest zákazu činnosti je uložený pri polovici zákonom určenej trestnej sadzby. Odvolanie prokurátora navrhol zamietnuť podľa § 319 Tr. por.

Obhajca Mgr. Ján Dulovič uviedol, že sa v celom rozsahu pridrižiava písomných dôvodov podaného odvolania a v zmysle jeho záverov aj navrhuje krajskému súdu rozhodnúť. Napadnutý rozsudok je potrebné zrušiť v zmysle ustanovenia § 321 ods. 1 písm. e) Tr. por. s tým, že obžalovanému navrhol uložiť trest odňatia slobody na dolnej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby s podmiennečným odkladom jeho výkonu na primeranú skúšobnú dobu. Odvolanie prokurátora navrhol zamietnuť podľa § 319 Tr. por.

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, predtým, ako začal plniť svoju preskúmovaciu povinnosť podľa § 317 Tr. por., zistil, že odvolania prokurátora a obžalovaného boli podané oprávnenými osobami a včas v lehote stanovenej v § 309 Tr. por. V zmysle ustanovenia § 317 ods. 1 Tr. por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 Tr. por. alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3 Tr. por., preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolatelia podali odvolania, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Po splnení preskúmvacej povinnosti v rozsahu § 317 ods. 1 Tr. por. odvolací súd zistil, že odvolanie prokurátora nie je dôvodné a odvolanie obžalovaného je dôvodné. Krajský súd preskúmal napadnutý rozsudok okresného súdu vo výrokoch o uložených trestoch odňatia slobody a o uloženom treste zákazu činnosti.

Pokiaľ sa týka viny obžalovaného je potrebné zvýrazniť tú skutočnosť, že tento na hlavnom pojednávaní dňa 10.8.2021 na Okresnom súde Námestovo urobil svoje vyhlásenie v zmysle ustanovenia § 257 Tr. por. Okresný súd jeho vyhlásenie o vine uznesením prijal. Z tohto dôvodu sa vykonané dokazovanie na hlavnom pojednávaní konanom dňa 13.12.2022 uskutočnilo len k výrokom napadnutého rozsudku okresného súdu, ktoré sa týkali uloženého trestu odňatia slobody a trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu.

Podľa § 34 ods. 1 Tr. zák. trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a

súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou.

Podľa § 34 ods. 4 Tr. zák. pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Treba uviesť, že trest je právnym následkom trestného činu, a teda musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu) a je jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona. Tým je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, t.j. na ochranu spoločnosti a na výchovu páchatel'a a ostatných občanov. Ochrana spoločnosti sa uskutočňuje dvoma prvkami, a to prvkom donútenia (represia) a prvkom výchovy. Oba prvky sa uplatňujú zásadne súčasne v každom treste.

Všeobecne treba uviesť, že Trestný zákon vychádza zo zásady, že základným účelom a cieľom trestu je ochrana spoločnosti pred trestnými činmi a ich páchatel'mi. Zmysel existencie a prípadnej aplikácie noriem trestného práva je predovšetkým v tom, aby sa trestné činy buď vôbec nepáchali, alebo páchali v čo najmenšej miere. Ochrana spoločnosti pred páchatel'mi trestných činov vrátane ochrany práv a slobôd jednotlivých občanov robí tak z trestu prostriedok sebaobrany spoločnosti pred trestnými činmi. Trest má však okrem toho pôsobiť výchovne, a to nielen na páchatel'a, ale aj na ostatných členov spoločnosti. Pritom generálna prevencia sa má uskutočňovať prostredníctvom individuálnej prevencie. Ak sa teda páchatel'ovi zabráni v ďalšej trestnej činnosti, dáva sa tým najavo aj ostatným členom spoločnosti, ktoré správanie je nežiaduce, proti čomu je namierený Trestný zákon a takýmto spôsobom možno ovplyvňovať pozitívnu hodnotovú orientáciu občanov spoločnosti. Trest súčasne vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Z hľadiska týchto úvah odvolacieho súdu možno potom dospieť k záveru, že účel trestu v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák. tvorí jednotu, lebo sa musí vzájomne dopĺňovať. Záver súdu o možnosti nápravy páchatel'a musí byť vždy v plnom súlade s ochranou, ktorú súd uloženým trestom poskytuje chráneným záujmom spoločnosti, štátu a občanom pred útokmi páchatel'ov trestných činov.

Individuálna prevencia spočíva vo vytvorení podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život. Generálna prevencia má zabezpečiť nielen odradenie ostatných potenciálnych páchatel'ov od páchania trestných činov, ale i utvrdenie pocitu právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti. Spravodlivé a včasné uloženie trestu dáva ostatným členom spoločnosti najavo, že konanie, za ktoré bol uložený trest, je protiprávne a nežiaduce, varuje ich pred páchaním trestnej činnosti a posilňuje pocit právnej istoty a právneho štátu. Trestný zákon vychádza z jednoty individuálnej a generálnej prevencie, pričom obe tieto zložky sa navzájom dopĺňajú a podmieňujú. Disproporcja medzi jednotlivými druhmi prevencie v zásade vedie k nedostatočnému výchovnému pôsobeniu trestu tak na páchatel'a trestného činu, ako i na ostatných členov spoločnosti.

Krajský súd vzhľadom na tú skutočnosť, že obžalovaný vo vykonanom trestnom stíhaní stíhanú trestnú činnosť priznal a túto úprimne oľutoval, dospel k záveru o možnosti uloženia miernejšieho trestu odňatia slobody, a to s podmiennečným odkladom jeho výkonu. Podľa § 34 ods. 3 Tr. por. trest má postihovať iba páchatel'a, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že obžalovaný je otcom dvoch maloletých detí s tým, že riadnym spôsobom zabezpečuje ich výchovu a opateru. V rámci podnikateľských aktivít obžalovaný zabezpečuje rozhodujúci zdroj príjmov rodiny a takýmto spôsobom uspokojuje potreby členov spoločnej domácnosti. Ďalej bolo z vykonaného dokazovania preukázané, že je konateľom viacerých obchodných spoločností s tým, že tieto sú závislé na riadiacej činnosti jeho osoby. Zo spisového materiálu ďalej vyplynulo, že obžalovaný sa pred žalovaným skutkom, ako aj po jeho spáchaní výrazným spôsobom podieľal na dobročinných akciách a aktivitách spojených so zabezpečovaním akútnych potrieb jednotlivcov, resp. právnických osôb, ktoré poskytujú nevyhnutné služby obyvateľstvu. Prispieval do dobročinných nadácií, bezodplatne zveľadil nemocničné zariadenie, resp. občanom v núdzi poskytoval potrebné dary a chýbajúce finančné prostriedky.

V neposlednom rade je potrebné zo strany krajského súdu konštatovať, že oproti predchádzajúcemu stavu konania, v ktorom bol prvotný rozsudok okresného súdu zrušený uznesením Krajského súdu v Žiline, sp.zn. 1To/78/2021 zo 17.5.2022, došlo k výrazným zmenám, a to v tom zmysle, že

obžalovaný v celom rozsahu uspokojil všetky hmotné nároky poškodeným. Pred konečným rozhodnutím krajského súdu obžalovaný poškodeným doplatil nároky vyplývajúce z uplatnenej nemajetkovej ujmy, ako aj vzniknutej škody. Navyše, pred rozhodnutím krajského súdu poškodeným po zomrelom zaslal ďalšiu finančnú kompenzáciu (4.000,- eur), a to nad rámec uplatnených nárokov. Zaslanie finančnej kompenzácie bolo doplnené sprievodným listom, v ktorom sa opakovane poškodeným ospravedlnil a spáchanú trestnú činnosť úprimne oľutoval. Zároveň poškodeným adresoval prísľub osobnej pomoci pri vzniknutých problémoch, a to v súvislosti s úmrtím poškodenej. Taktiež je potrebné úvahy krajského súdu o zmiernení trestu odôvodniť aj tou skutočnosťou, že osoba obžalovaného je vedením trestného stíhania výrazným spôsobom traumatizovaná, a to už od roku 2020. O tejto skutočnosti svedčili listinné dôkazy, v zmysle ktorých obžalovaný od spáchania trestného činu až doposiaľ navštevuje psychiatrickú ambulanciu za účelom liečby traumy vzniknutej zo súdnej dopravnej nehody. Z tohto dôvodu sa na odporúčanie psychiatra nezúčastnil ani konaného verejného zasadnutia na krajskom súde (lekárska správa na č.l. 876 spisu).

V minulosti nebol obžalovaný súdne trestaný a priestupkovo bol riešený za menej závažné priestupky na úseku cestnej premávky. Obžalovanému bol trest ukladaný za prevažujúceho pomeru poľahčujúcich okolností (§ 38 ods. 3, § 36 písm. j/ Tr. zák. - viedol pred spáchaním riadny život, k/ Tr. zák. - pričínil sa odstránenie škodlivých následkov trestného činu alebo dobrovoľne nahradil spôsobenú škodu, l/ Tr. zák. - priznal sa k spáchaniu trestného činu a trestný čin úprimne oľutoval), s tým, že u obžalovaného bola zistená jedna priťažujúca okolnosť uvedená v ustanovení § 37 písm. h) Tr. zák. (spáchal viac trestných činov). Horná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby sa z tohto dôvodu pri trestnej sadzbe najprisnejšieho trestného činu v zmysle ustanovenia § 149 ods. 2 Tr. zák. znížila o jednu tretinu. Ďalej je potrebné pri odôvodnení uložených trestov krajským súdom uviesť aj tú skutočnosť, že obžalovaný v rámci odvolacieho konania predložil potvrdenie o tom, že bol nápomocný orgánom činným v trestnom konaní pri odhaľovaní a vyšetrovaní iného spáchaného trestného činu (potvrdenie prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry, č.l. 835 spisu).

Tieto skutočnosti v súhrne senát krajského súdu vyhodnotil ako právne relevantné a spôsobilé odôvodniť záver o možnosti v rámci individuálnej a generálnej prevencie pôsobiť na osobu obžalovaného miernejším trestom. Ako primeraný a spravodlivý po zmene stavu v trestnom stíhaní (uspokojenie všetkých nárokov poškodených, a to aj nad ich rámec) a po vyhodnotení osoby obžalovaného, krajský súd ustálil, že tomuto je možné uložiť miernejší druh trestu odňatia slobody s podmieneným odkladom jeho výkonu s primeranou skúšobnou dobou. Kritériá na uloženie trestu zákazu činnosti boli odvolacím súdom vyhodnotení totožne ako bolo tomu pri treste odňatia slobody, a preto aj v tomto prípade krajský súd výmeru uloženého trestu zmiernil, a to najmä s ohľadom na potrebu vykonávania podnikateľských aktivít obžalovaného. Aj tento trest bol obžalovanému uložený za prevažujúceho pomeru poľahčujúcich okolností.

Na základe týchto dôvodov krajský súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku a odvolaniu obžalovaného vyhovel, pričom odvolanie prokurátora zamietol postupom podľa § 319 Tr. por.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.